

Taxa postala
plátia in num.
No. 30523/1934

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop
10. Telefon: 18-60. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár. —
Hirdetések díjszabása szerint. —
„UJ KELET” a transilvaniai és
banatj zsidóság egyetlen napilap-
ja. Cikkeink utánnomását csak a
forrás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszere-
kesztő: Dr. Mar-
ton Ernő. Re-
dactor responsabil-Felleg szerkesz-
tő: Jámhor Ferenc. Administrator
delegat si girant responsabil-Felleg
igazgató: Schwartz Endre, Proprie-
tar-tulajdonos: Fraternitas S. A. E.
de Editura, Registrul publicatiunilor
periodice No. 43, Dos. 889, 1933.
Tribunalul Cluj, Sectia III.

Ára 5 lej

Péntek, július 14.
1939—5699. Tízad 27.
XXII. évfolyam, 155. szám.

Franciaország nagy ünnepe

Egész Franciaországban, de különöské-
pen Párizsban hatalmas fényűző ünneplik
meg ma a francia forradalom kitörésének
150-ik évfordulóját, a hagyományos július
14-ikét.

Ez a másfél évszázados centennárium olyan
időpontra esik, amelyben egész Európa állig
felfegyverkezve remeg attól a lehetőségétől,
hogy újra megszóllhatnak az ágyuk és az
a polgári civilizáció, amelyet éppen a francia
forradalom által felszabadult polgárság té-
remtet meg, a pusztulás szélére sodródik.

Talán éppen ezért van olyan hatalmas je-
lentősége a mai párizsi ünnepeknek, amely-
ken részt vesznek a demokratikus államok
előkelő kiküldöttei is, hogy ezzel is aláháng-
súlyozzák az ünnepek nagy jelentőségét.

Július 14-ike másfél évszázad óta a szabadság
ünnepe Franciaországban, azé a szabadság,
mely az emberi jogokat deklarálta az
önkényről és az elnyomással szemben s
amely a 19. század nagy kultúrájának és a
szociális igazság eszméinek alapja volt.

A mai ünnepek alkalmat nyújtanak a
francia népek arra, hogy megmutassák a
demokráciák lecsászorított erejét, hogy megmu-
tassák: mennyivel több lelkesedés, elszántság
és hazafiaság van azokban a népekben,
amelyeknek testére és lelkére nem könyö-
költ rá a zsarnokság minden szellemi és ér-
kölcsei értékét eltipró kíméletlenségére.

A mai ünnepeken nyolcezer párizsi
gyerek ajkán fog felhangzani a Marseillaise
elragadó dallama s a francia trikolór zászló-
ereje fogja hirdetni a világ négy tája felé,
hogy a szabadság, testvériség és egyenlőség
eszméje nem halt meg, sőt elevenen él egy a
francia népben, mint demokratikus szövetsé-
geseiben.

Franciaország nagy ünnepén lélekben ott
lesz ma a szabadságvágyó népek és békesze-
rető emberek csodálata is és ott lesz az a
hit, hogy történjen bármi, zúduljon az embe-
riség fölé a veszély és megpróbáltatás min-
den pokla bár: a végső győzelem mégis azoké
az eszméké lesz, melyeket a francia nép
immár másfél évszázad óta hirdet az egész
emberiségnek.

A kongresszusi választások

Vasárnap választják meg Erdély cionistái
delegátusait a 21. cionista kongresszusra.
Az egész országrészben lázas érdeklődés
előzi meg a választás napját. Minden erdélyi
zsidó éri és tudja, mily sorsdöntő kérdések-
ben kell döntenie ennek a kongresszusnak és
tudatában van annak is, hogy közvetlenül ér-
dekelve van mindabban, amit ez a kongressz-
szus fog elhatározni.

A cionista mozgalom talán a világháború
óta nem állt ott oly súlyos problémák előtt,
mint ma és nem nehezedett rá oly nagy fe-
lelősség, mint a világtörténelemnek és a zsi-
dó nép történetének e kritikus órájában. A
delegátusokra, akik e kongresszus határozat-
ait fogják eldönteni, történelmi felelősség
hárul. Fontos tehát, hogy a cionista választó
tömegekkel szemben vállalt kötelezettségek
jegyében foglalják el delegátusi helyüket
ezen a kongresszuson és minden szavuknál
és megnyilatkozásuknál érezzék annak a
felelősségnek a súlyát, amelyet a választók
bizalma és mandátuma hárít rájuk.

Az erdélyi zsidóság hat év után először ad
ilyen mandátumot cionista kongresszusi de-
legátusainak, miután az utóbbi két kongressz-
szus alkalmával a frakciók megegyezése
alapján történt a mandátumok elosztása.
Most maga az erdélyi cionista közvélemény,
a sékelfizetők nagy tömege fogja nyilváni-
tani akaratát és fogja eldönteni, hogy kik
képviseleik az erdélyi zsidóságot ezen a sors-
döntő kongresszuson.

Ez a körülmény fokozottabb súlyt és je-
lentőséget kölcsönöz az erdélyi delegációnak.
Az eddigig legnagyobb számú is lesz ez a de-
legáció, amennyiben a négy év előtti hatal-

Churchill feltűnésteltető cikke:

„Hitler kezében van a háború, vagy béke eshetősége“

Napoleon sorsára emlékezteti Churchill Hitlert.
Német-olasz csapatmozdulatok a Brenner-hágónál

Olaszország állítólag bérbeadta Német- országnak a trieszti kikötőt

London, július 13. Churchill cikket közölt
a Daily Mirror című lapban, amelyben a nem-
zetközi helyzetben beállt szélcsendet vizs-
gálja. „A nemzeti szocialisták törekvése a
brit és francia demokráciák kifárasztására
azáltal, amit az idegek háborújának nevez-
nek, csődöt fog mondani. Még a sértegeté-
sek sem vezetnek eredményhez. Senkinek
tudja, mi fog történni külföldön, azt sem
sejtjük, hogy az elkerülhetetlen be fog-e
következni. Nagyon jól tudjuk azonban, hogy
mi a teendők bármely eshetőségben. Béke-
időben még sohasem volt az egyetértés olyan
tökéletes a mi öreg szigetünkön, mint ma.
Szilárdan hiszem, hogy végül az egyéni za-
badtság és a nemzetközi jóhiszeműség ügye
győzedelmeskedni fog és a világot szilárdabb
alapotra helyezhetjük majd. A háború, vagy
a béke eshetősége egyedül Hitler kancellár-
tól és környezetétől függ. Az ágyuk nem
fognak dörgögni és vér sem fog ömleni, ha
Hitler kancellár erre nem ad parancsot. Ha
a német nép vezére a világosság felé irányí-
taná léptét, ha megszünteti szomszédait fen-
yegetni, ha lemondana arról a türelmetlen-
ségről, amelynek talán akarata ellenére meg-
testesítője lett, elég volna néhány hónap,
hogy a német népek és a világ összes mun-
kásainak fényes jövőt biztosítsunk.“

Jelképes hasonlat Hitler és Na-
poleon között

Ezután Churchill emlékeztet arra, hogy

hiábavaló reménység az élettérnek a kard
erejével való biztosítása. Ezek a barbár me-
tódusok elégtelenek és időszerűtlenek.

A cikkirő végül ama reménységének ad
kifejezést, hogy Hitler kancellár megfontol-
ja, amíg még erre idő van ezeket az egysze-
rű, de világos igazságokat. Annyá is inkább,
mert elegendő egyetlen lépést tennie a hely-
telen uton, elég egyetlen támadást megkísé-
relnie ahhoz, hogy nemzedékünk jobb jövő-
jének reménysége a lángokba vesszen.

Churchill ezután Napoleon sorsára emlé-
kezteti Hitlert.

— Karddal kezében győztes békét kény-
szerített ki Európa összes fővárosaiból. Le-
gyűrte Berlint, Bécsot, Madridot, Rómát és
Moszkvát. Mégis Szent Iona szigetén fejte-
te be életét.

Abban a korszakban Anglia egyedül ma-
radt egy egész világgal szemben. Ma azon-
ban az angol birodalom szövetségese az egész
világ. A korszakok lakosságának szinte egyhar-
mada. Eppen ezért remélni merjük, hogy a né-
met diktátor és olasz kollégája mérlegelni
fogják az eshetőségeket és a béke útjait
választják majd. Am ez nem jelentheti azt,
hogy behunyjuk szemünket a való helyzet
előtt: fél Európa állig fegyverben, a német
ipar hadi-készültségben, kétféle német
fegyverben és élénk háborus készülődések
mindenfélé.“

Berlin óhajára váltották le Grandit

Párizs, július 13. (Rador). A francia lapok
Grandinak igazságügyminiszterre való kine-
vezésével és az idegeneknek Bolzano környé-
kéről történt kiutasításával foglalkoznak.

A Le Jour — Echo de Paris azt írja, hogy
Grandit a megfontolt politika hívének tekin-
tették, amely Párizsra és Londonra támasz-
kodott. A lap szerint Grandi utódja valószí-
nűleg Magistrati, Ciano sógora, vagy Atto-
lico, Olaszország jelenlegi berlini nagykövete,
a tengely és az acél-paktum egyik alkotója
lebbe.

A Le Petit Journal a következőket írja:
Grandi a fasiszta kormányt emlékeztetni
fogja arra, hogy vannak még államférfiak
Hitleren kívül.

A Le Figaro azt hiszi, hogy Grandi tá-
voztása a német hatóságok óhajának fel-
le meg.

Német-olasz csapatmozdulatok a
Brenner-hágónál

A 225.000 főnyi tiroli lakosság deportálá-
sára vonatkozóan, az Excelsior svájci tudó-
sítója jelenti, hogy a Brenner körül jelenté-
keny csapatmozdulatok vannak készülődés-
ben, melyeket titokban tartanak. Innsbruck és
Grác közelében külön gyarmati felszerelés-
sel ellátott német csapatok állomásoznak,
amelyeket Trieszeten keresztül Líbiába fog-
nak szállítani. Az Innsbruck—Salzburg—
Wels vonalon nagyobb élelmiszer-szállítma-
nyok vannak utban.

A l'Époque azt írja, hogy Németország és

Olaszország Bolzano környékén fontos kato-
nai centrumot akarnak létesíteni.

A l'Ordre felteszi a kérdést, vajjon a Bren-
neren folyó tevékenység nem-e újabb politi-
kai sikerét készíti elő a tengelynek Jugoszlá-
viával szemben?

Olaszország bérbeadta Német- országnak Trieszt kikötőjét?

Ugyancsak az Excelsior értesülései szerint
— amelyek ha megerősítést nyernek, nagy
szenzációt keltenének az egész világon —
Olaszország tíz évre bérbeadta Trieszt kikö-
tőjét Németországnak. A németek raktárhe-
lyiségeket, repülőteret és hajógyárat fognak
építeni Triesztben, amelynek forgalma az
„Anschluss” után megcsappant és Hamburg
felé terelődött. Vajjon ezek alapján Német-
ország nem lehet-e már is Földközi-tengeri
hatalomnak tekinteni? — teszi fel a kérdést
a francia lap.

150 ezer ember az angol repülő-
flotta szolgálatában

London, július 13. Közleményt tettek köz-
zé, amely szerint újabb 40 millió fontos pótkö-
lcsönt engedélyeztek a repülőflotta beru-
házásainak céljaira. Ezzel az új hadügyi köl-
csönök összege 300 millió 625 ezer fontster-
lingre emelkedett. A brit repülőflottában
foglalkoztatottak száma 118 ezer lélek volt.
Ez a szám most 150 ezerre emelkedett.

nek e vándor parlamentjében, amely régen
kilépett már a pusztán eszmei világ köréből
és komoly törvényhozói funkciókat tölt be a
mi nemzeti életünkben.

Minden sékelfizető zsidó tartsa ezért népi
kötelességének, hogy vasárnap megjelenjen
az urnák előtt, nyilvánítsa akaratát és erő-
sítse szavazatával az erdélyi delegáció súlyát
és erejét a küszöbön álló kongresszuson.

VILAG TÜRKE

Churchill

(Egy modern államférfi változatos élete,
érdekes pályafutása)

London, július.

Churchill... Churchill... Churchill...
Mint valami csatakiáltás visszhangzik az an-
gol közvéleményben a nagy államférfi neve.
Sir Archibald Sinclair, a liberálisok vezére
feltűnést keltő beszédében követeli a konser-
vativ Churchill bevonását a kabinetbe. A
kültügyminiszterhez közelálló Daily Tele-
graph vezércikkben figyelmezteti a kabine-
tet, hogy Churchill részvétele a kormányzás
munkájában immár nélkülözhetetlen. A ve-
zércikk széles hullámokat ver politikai kör-
rökben, — a konzervatív pártban palotafor-
radalom fenyeget, — Chamberlain legbiza-
lmasabb hívei állnak össze és küldöttségben
kérlik a miniszterelnököt, hogy Churchillt
hívja meg kormányába. Lord Rothermere
Daily Mail-je már-már elébeugr az esemé-
nyeknek és harsogó betűkkel közli olvasói-
val, hogy Winston Churchill az admirális
első lordja, vagyis Nagy-Britannia tengeré-
szeti minisztere lesz. Mindezzel egyidejűleg
megjelenik a könyvpiac legnagyobb szenzá-
ciójaként Churchill legújabb műve, e dátár-
lanul termékeny agynak beszámolója az el-
mult évek küzdelmeiről, tanulságairól és
csalódásairól. A könyvet, melynek címe
„Step by step” (Lépésről lépésre), az angol
sajtó pártkülönbség nélkül mint politikai és
iradalmi eseményt ünnepli. Robert Blendford,
a híres publicista terjedelmes cikkben méltatja
Churchill előrelátását és államférfiúi
nagyosságát. A cikk címe átmege a köztudat-
ba és ugyszóval állandó jelzővé lesz Chur-
chill neve mellett: „az ember, akinek min-
dig igaza volt.“

Churchill maga pedig a következőket írja
három történelmi évről beszámoló könyve
előszavában: „Nagy elégtétel számomra,
hogy ötfélesz kormányra végül is saját el-
gondolásainak kényelmes és lassu ösvényén
még részleteiben is eljutott a könyv alapel-
veinek követéséhez. Nem halgathatom el
azonban sajnálkozással, hogy nem vonták
le már előbb ezeket a következtetéseket.“

Churchill az angol politikusokra kötelező
szerénységgel fejezi ki azt, amit egész Ang-
liában sokkal nyomatékosabban és sokkal
kiélezettebben hangoztatnak. Chamberlain
kormányra, mely még mindig lemond Chur-
chill közreműködéséről, váltakoztan Chur-
chill politikai elgondolásait vette át és ugy-
kült politikai terveihez, mint belpolitikai célki-
tűzéseiben Churchill tanácsait követi. Már
április 23-án, amikor Chamberlain ez alsó-
házban bejelentette az általános védkötelei-
zettség bevezetését (ami szintén Churchill
régí követelése volt), felállt Campbell Ste-
phen munkaspárti képviselő a következő
megjegyzést tette: „Miután a miniszterelnök
lépésről lépésre azt a politikát követi, melyet
Churchill képviselő ur előtti számára,
nem volna-e sokkal tisztességesebb, ha a mi-
niszterelnök lemondana és helyét átengedné
Mr. Churchillnek?“

Chamberlain nem engedte át a helyét, sőt
még csak tárcát sem kínált fel annak a fér-
fiúnak, akinek „mindig igaza volt“. Miért
ez a merev ellenállás Churchillal szemben,
kérdeik Angliaszerte.

Persze az is kérdéses, hogy Churchill ma-
ga megelégednék-e egy szakminiszteri tárcá-
val. Tudvalevőleg már hosszú évek óta a kor-
mányelnökség jogos várományosa volt és ne-
héz megmagyarázni, hogy ő, aki minden más
angol államférfinál több miniszteri tárcát
viselt és békében és háborúban egyaránt fel-
mérhetetlen szolgálatakat tett hazájának,
miért szorult mindig a háttérbe. Ami szár-
mazását és nevelését illeti, Winston Chur-
chill a legjobb angol politikai hagyományt
testesíti meg. A Marlborough hercegi nem-
zetségből származik, apja lord Randolph
Churchill, a victoriánus korszak egyik legér-
dekesebb és legtehetségesebb államférfiúja
volt. Őséről, Marlborough hercegről, a 17.
század nagy hadvezérééről és államférfiáról
Winston Churchill már klasszikusi rangra
emelkedett életrejezt irt, mely éppúgy, mint
édesapjáról írott biográfiája, a modern angol
történetírás remekműve.

ek

LEDJE

a legjobb

otvapenge

lej, Popular 2 lej.

kapható.

megszüntelik

Magyarország

korlátozásokat

Julius 16-ától kezdő.

Románia és Magyar-

utlevélkorlátozásokat,

ar kormány korlátozó

utlevélkölcsönösséget

Uj nemzetközi vonat.

amelynek utvonala Bu-

no—Lausanne—Párizs.

azok kívánságát tel-

ig elkerülésével akar.

utazni.

az angol-

pénzügyi

ményt

Szerdán reggel aláír-

a pénzügyi-technikai

értelmében Anglia az

étrejött szerződés fo-

501 ezer font köl-

ak. Angol részről a

Stanley kereskedelmi

rmány nevében pedig

gykövet írta alá.

sek rendőrkézre

rrorista vezért

2. Revolverlövessel su-

egy angol rendőrt,

rab házba, hogy elfog-

A terrorista megse-

lt elmenekülne.

Karmel hegy közelében

ek sikerült elfogniok

akik átadtak a rend-

nyaralótelepről. Az Er-

181 lányból álló cso-

kezelt és kezdte meg

sét a csodaszép fenyő-

tt telepen. Az Arva-

agy anyagi áldozatok-

l, amely intézkedések

redékében állók. A te-

ték bevezetésével tel-

etetővé tette azt is,

ére nemcsak a mosá-

szoz is állnak rendel-

ések. Ezen felül to-

kal átépítették és há-

rtették a beteg pavil-

án is, hála a kitűnő

ak, amelyet dr. Bal-

nár második éve ve-

ret közben látogatta

Táril megyei parancs-

megtartott ünnepsé-

gék hivatali vezetőjé-

hivatalos része után

enek és tornagyakor-

gész Erdély területé-

gyermekek hangulata.

rtja július 31-ig ma-

et adjon az auguszt-

l álló fiúcsoporthoz.

ugusztus 28-tól szep-

oport fog követni. A

hőzését dr. Leitner

za el, akinek vezeté-

ez Arvagondzó cluj-

vezetőségéből álló

a gyermekeket meg-

elep háziünnepséget

PRIMAT

és Lapkiadó R. T.

Baron L. Pop 14

18-60.

Az államférfiak, akik Anglia sorsát irányítják, tudják, hogy Churchill tempója nem felel meg az ó vérmérsékletüknek. Tudják azt is, hogy Churchillnél érdekesebb munkatársat nem találhatnának, de félnek attól, hogy jelenléte megbontaná az egymáshoz hangolt fegyvermezt, önálló véleményüket alárendelő miniszterek harmóniáját. Talán igazuk is van. Nehéz is elképzelni, hogy olyan államférfitípust, mint Sir John Simon, Sir Samuel Hoare, lord Runciman, vagy akár Chamberlain, hogyan működhetnének együtt Winston Churchillel. Baldwin ösztönösen idegenkedett pártja legértékesebb tagjától és Chamberlain — minden fel arra vall — örökölte elődje érzelmeit. Mindezek az államférfiak a tradicionális angol gondolatvilágot képviselik.

Az életstílus, az életfelfogás kiegyensúlyozott józanságát. Eszedéjek úgy hasonlítanak egymáshoz, mint egyik tojás a másikhoz, szavajárásuk egyforma éppúgy, mint magatartásuk és módoruk. Velük szemben pedig itt áll Churchill, félelmetes előrelátásával, szókimondásával, tüzes pátozásával és mindig új problémákat felvető nyugtalanságával. Egy ember, aki éppoly veszélyes, amikor igaza van, mint amikor nincsen igaza. Legtöbbször pedig igaza volt.

Egész élete az általános uralkodó felfogások elleni harc jegyében állott. Gyakran magával ragadta a nagy tömegeket. Néha magánosan küzdött végig veszített harcát. Meggyőződését gyakran változtatta, de mindig férfiasan helytállt tévedéséért.

Ma Winston Churchill 65 esztendő. És már 10 éve annak, hogy utóljára miniszteri tárcát viselt. Ez alatt az évtized alatt azonban mint a nagy figyelmeztető, a proféta és kritikus az elfogult nézetek és félmegoldások örök ostromozója megmaradt az angol politikai élet egyik legaktívabb tényezőjének.

Nemcsak a jellege, hanem élettörténete is megkülönbözteti a többi angol konzervatív államférfi nyugodalmas és egysíku életvitelétől. Ez a főnemesi sarj kamaszkorától kezdve kiszakította magát a hagyományok keretei közül. Mint katona és újságíró, fiatalabb éveiben vadabbnál vadabb kalandok hőse volt. Amikor 26 éves korában, tehát közel 40 év előtt a parlamentbe választották, már nagyobb és érdekesebb multra tekintett vissza, mint mála kétszerte idősebb kollégái. Önkéntesként a spanyol csapatok oldalán részt vett a spanyol-amerikai háborúban. A századforduló bur háborújának egyik legújabb hőse volt és csak vakvéletlen mentette meg a haláltmegevetően bátor fiatal katonát a biztos pusztulástól. Ott masirozott a brit csapatokkal Egyiptomban, Szudánban és Indiában. Mint járdás-kapitány az örült Mahdi vad dervisei ellen az obdurmani ütközetben vezette a döntő lovasatokat.

Amikor a repülés még retteggett és bizonytalan kaland volt, Churchill fiatal miniszterként pilótává képezte ki magát. Egy, az angol parlamentarizmus történetében páratlan javaslat azt követelte, hogy tiltásuk el Churchillt a repüléstől, nehogy kockára tegye a birodalom számára pótolhatatlan értékes életét...

Amikor Winston Churchill megkezdte politikai pályafutását, már oly sok kalandra, élményre és sikerre tekintett vissza, mely bőségesen kitölthetett volna egy egész emberi életet. De Churchill sokoldalúsága és életereje éppoly rendkívüli fíradhatatlan intenzitásban, mint amilyen rendkívüli az egész jelenség maga. Mint újságíró, történész, katonai szónok, mint organizátor és mint államférfi megszákítás nélkül dolgozott négy évtizeden keresztül.

A pártkötellekbe csak nehezen tört bele. Volt liberális és konzervatív. Egyszer a jobboldalon harcolt, egyszer a baloldalon. Gyakran szembefordult mind a két oldallal és függetlenül minden tekintélytől vitta magányos harcát. Anglia számára a legnagyobb szerencse volt, hogy a világháboru kitörése Winston Churchillt a tengerészeti miniszter székhelyén találta. Churchill már éveket a háboru kirobbanása előtt mániákusan jósoltatta, hogy a nagy összeütközés elkerülhetetlen. Minden támadás ellenére erre a feltételezésre építette fel reformjait. Így történt, hogy a történelmi események a brit flottát a legtekélyesebb készütségben találták. Churchill azonban nem elégedett meg a szervezői sikerekkel, hanem meg akarta valósítani katonai elgondolásait is. Az ő ösztönzésére, az ő tervei alapján indult el az angolok balsikerű dardanellai expedíciója, melynek bukása elfeledtette időlegesen Churchill heradhatatlan érdemeit. A dardanellai fiaskóért felelős miniszternek ki kellett válnia a kormányból. Churchill azonban beállt az angol hadseregbe és mint frontarcos ugyanúgy kitüntette magát, mint fiatalabb korában a brit birodalom gyarmati háborúiban. A végszükség óráiban visszahívták. A hadianyag ellátás minisztériumának élére került és ugyiszólván napok alatt rendet teremtett a káoszban. A brit hadsereg hadianyagellátását oly nagyszerűen szervezte meg, hogy munkája, ma már a történelemben átment meg-

állapítás szerint, az antant győzelmének egyik legfontosabb előmozdítója volt.

A háboru után mint hadügyminiszter lépett be a kormányba. A területiális hadsereg megszervezésével lerakta azokat az alapokat, melyeken ma az egész brit haderő felépült. Később mint gyarmatiügyi miniszter is rendkívül eredményesen dolgozott, majd 1924-ben Baldwin kormányának pénzügyminisztere lett. Ezt a tiszteletet teljes éven át töltötte be. Az angol politikai hagyományoknak megfelelőleg a pénzügyminiszter voltaképpen a miniszterelnöki tárcra várományosa. Csak hogy ezekben a látszólagosan nyugalmas éveken úgy érezték, nincs nyugtalanító zsenire szükség, — hasznosabb lehet a megállapodott középserzéség. Valószínűleg az egész európai történelem másképpen alakult volna, ha Churchillt nem rekesztették volna ki a brit birodalom kormányzásából. Mindazokra a veszélyekre, melyek később nagyon is bebizonyosodtak, Churchill mindig

elsőként és gyakran egész egyedül mutatott rá. Később Churchill volt az, aki rá-mellett. Süket füleknél beszélt. Később rá-mutatott az angol lefegyverzés sulyos következményeire. Rémlátó uszitonak gunyolták. Már 1934-ben felemelte intő szavát, hogy Európa közepén titokban egy félelmetes, minden eddigi arányokat felülmúló légi haderő épül ki. Baldwin fölünyesen megcáfolta Churchill „légbőlkapott” állításait. Amikor már késő volt, Baldwinnak magának kellett bevallania, hogy Churchillek megint egyszer igaza volt. Evtelen keresztül beteges pesszimistának, vak fanatikusnak tartották, amikor mint valami modern Cato újból és újból a közeljövő erjedő veszélyeit drámai színekkel festette ki a nyugalmából felzavart parlament előtt. Az utolsó években meggyorsult az események üteme és meggyorsultak Churchill jóslásai is. A közelmutó viharos fordulatát és azok sulyos következményeit a brit birodalomra és az európai béké-

re előre látta. Szavai egyre nagyobb feltűnést kellettek, de egészen 1939 elejéig nem hallgattak rá.

Ma már nagyon is hallgatnak. A külpolitikában is, a fegyverkezésben és a katonai reformokban is a Chamberlain-kormány Churchill követeléseit valósította meg. Most már azonban az angol milliók többet akarnak. Azt akarják, hogy az ember, akinek „mindig igaza volt”, felelős állásban érvényesíthesse zsenialitását, alkotóerejét és energiáját. Viszont a kormánynak arra is gondolnia kell, hogy Churchill bevonását a kabinetbe, a külföld egyes államai ma nyílt kihívásnak értelmeznék. Lehet, hogy Chamberlainnek egyelőre mégis sikerül az ország-szerte visszhangzó követelést: „miniszteri tárcát Churchilleknek”, leszerelni. De ha a brit birodalomra végzetesen sulyos órák következnek, Churchill fogja vezetni az angol nemzetet. (R. L.)

A Zsidó Távirati Iroda jelenti:

Németország

UJABB RÉSZLETEK A NÉMETORSZÁGI ZSIDÓSÁG UJ SZERVEZETÉRŐL. A németországi zsidók statutumáról szóló kormányrendelet újabb részleteit közli a lapok. A németországi zsidók birodalmi szövetségének megalakulása után a birodalmi belügyminiszternek jogában áll felosztani a régióban fekvő zsidó szervezeteket, egyesületeket és alapítványokat, elkeröbözni azoknak vagyonát és elrendelni azoknak belépését a birodalmi zsidó szövetségbe. Miután a birodalmi szövetség felolós ezentul a zsidó ifjúság neveléséért, az állam azonnali hatállyal elbocsátja mindazon zsidó tanítókat, akik eddig állami fizetést kaptak.

A „Völkischer Beobachter” kommentárjából kitaláljuk, hogy nemcsak a német illetőségű és hontalan zsidókat, hanem azokat a nem-árjákat is kötelezik a birodalmi zsidó szövetségbe való belépésre, akik nem tartoznak a zsidó felekezethez. Hogy ezeknek a zsidóknak vissza kell térniük-e a zsidó hitre, nem derül ki a rendelkezésből és attól az interpretációtól függ, amelyet a birodalmi belügyminisztérium fog a rendelkezéshez fűzni.

HITLER KITÜNTETETT EGY NEM-ÁRJÁT. A hágal német követ által rendezett bankett keretében Walter Funk német birodalmi gazdasági miniszter Hitler nevében átnyújtotta a német sas vaskeresztjét dr. H. M. Hirschfeldnek, a holland gazdasági minisztérium kereskedelmi és ipari osztálya igazgatójának, aki tudvalevően zsidó származású.

Lengyelország

ZSIDÓTALANITJAK A VARSÓI VÁROSI ZSIDÓ KÓRHÁZAT. A lengyelországi zsidó lapok tiltakozásukat fejezik ki az ellen, hogy a városi egészségügyi hatóságok intézkedése következtében fokozatosan árjásítják a varsói zsidó kórházat, amennyiben az összes üresedő állásokra kivétel nélkül keresztényeket neveznek ki. A kórház tisztviselői karának többsége már ma is keresztényekből áll. Zsidó betegeket csak nehezen vesznek fel a kórházba, míg keresztényeket minden további nélkül. Legutóbb keresztény lelkészt neveztek ki a kórházhoz a keresztény betegek számára és ugyanekkor hozzáálltak egy kápolna építéséhez a zsidó kórház mellett.

A varsói zsidó kórházat kizárólag zsidók kezdeményezésére és zsidók pénzéből építették és tartják fenn. Az amerikai Joint nagy összeggel járult hozzá a kórház fenntartásához. Néhány évvel ezelőtt a varsói városi tanács vette át a kórház vezetését és nyomban hozzáállott a zsidó alkalmazottak kirekesztéséhez.

A PALESZTINAI LEGI ÉS TENGEREZÉSI TÁRSASÁG KONFERENCIAJA GDYNIÁBAN. A napokban tartotta meg első konferenciáját Gdynia lengyel kikötővárosban a „Jame Chevel Leisrael” a palesztinai légi és tengerészeti társaság. Dr. M. Peker, a társaság elnöke rámutatott arra a hősies harcra, amelyet a palesztinai jisiv folytat földi, légi és tengeri jogaiért. Dr. Menase azokról az új zsidó vívmányokról számol be, amelyeket az aviatika és tengerészet terén produkált a jisiv. Az utóbbi időben számos halázcsonakot építettek és szereltek fel. Gdyniában halászati tanfolyamot létesítettek chalucok számára. A palesztinai repülőiskola rövidesen 25 zsidó pilótának fog diplomát kiosztani. A társaságnak több, mint 12 ezer tagja van már, főleg Lengyelországban és Palesztinában. A társaság tagja a cionista világszervezetnek.

Oroszország

SCHALOM ALECHEM-KIALÍTTAS MOSZKVA-BAN. A Lenin-könyvtár égisze alatt a moszkvai központi kulturintézetben a napokban nyílt meg a Schalom Alechem-kialíttas, amely a nagy zsidó író életét és művét mutatja be. A kiállításnak egy külön része a mester szindarabjait mutatja be, amelyeket a moszkvai zsidó állami színházban adtak elő.

DAVID HOFSTEIN JIDDIS KÖLTŐ 50 ÉVES. David Hofstein, az ismert jiddis költő a napokban tölti be 50-ik születésnapját. Ebből az alkalomból a szovjetországi zsidó lapok meleg ünneplésben részesítik a költőt. Hofstein Ukrajnából származik. 25 éves korában kezdte meg írói pályafutását. Számos verses kötetet és szindarabot írt, továbbá több orosz és ukrán művet fordított le jiddisre. Mint különböző irodalmi gyűjtemény szerkesztője működött Oroszországban, Ukrajnában, Németországban és Palesztinában. Néhány évig élt Palesztinában, miután előkelő irodalmi pozíciója ellenére kiutasították Szovjetországból. Konfliktusba került ugyanis a zsidó kommunizmuskal, mert felhívást bocsájított ki a héber nyelv oroszországi üldözötése ellen. Hofstein héberül és jiddisül ír. Ez év februárjában magas kitüntetésben részesítette őt a Szovjetunió legfelsőbb végrehajtó tanácsa.

Svájc

AUGUSZTUS 18-AN UL ÖSSZE GENF-BEN A ZSIDÓ DIÁKOK VILÁGKONFERENCIÁJA. A zsidó diákok világszövetségének végrehajtó bizottsága augusztus 18. és 19-re összehívta Genfben a zsidó diákok világszövetségét. Erre a konferenciára meghívták az összes zsidó világszervezeteket, azokat is, amelyek nem tagjai a világszövetségnek.

Palesztina

A PALESZTINAI BELLEBBVITELI BÍROSÁG NEM FOGADTA EL MAX SELIGMANN FELLEBBEZÉSÉT. A palesztinai appellációs bíróság egyhangulag elutasította Max Seligmann zsidó ügyvéd fellebbezését a hat hónapos elzárásra szóló ítélet ellen, amelyet „illegális bevándorlás támogatása” címén róttak ki rá. A bíróság az ítéletet hat hónapról négy hónapra szállította le.

A SANGHAI ZSIDÓ MENEKÜLTEK EGÉSZSÉGÜGYI HELYZETE. Sanghail zsidó körorokban úgy vélik, hogy az ott tartózkodó zsidó menekültek száma, amely jelenleg 12 ezer, az év végéig legalább 20 ezerre fog emelkedni. A menekültek nagy száma komoly orvosi problémát idézett elő. E probléma leküzdése érdekében menekültügyi kórházat alapítottak, amelynek vezetőségében a nemzetközi és francia engedményes területek nem zsidó hatóságai is képviseltetik magukat.

Miután a sanghail zsidó hitközségnek nem áll módjában a kórház fenntartásához szükséges anyagi eszközöket előteremteni, a hitközség elnöke felhatalmazta az európai emigráns kórházegyesület tisztelbéli főtákarát, J. M. Alkovot, hogy az Egyesült Államokba utazzon gyűjtőakció lefolytatása céljából.

Könyvkötészet munkálat izésesen és olcsón készít a

GLORIA

könyvkötészet

Tulajdonos: MARK LAZAR.

CLUJ, Piața Unirii 9.

KIÁLTVÁNY
MINDENKIHEZ!
A Dnyesztertől Biharig, a tengertől Szigetig, mindenkinek tudnia kell, hogy a Colectura Oficială și a Oficiilor Rurale P.T.T. elárúsító helyei **GAZDAGSÁGOT HOZNAK** a hához.

A 20. sorsjátékhoz, amely **JULIUS 15-én** kezdődik, vásároljon sorsjegyet a **COLECTURA OFICIALĂ** ȘI A OFICIILOR RURALE P. T. T. ELÁRUSÍTÓ HELYEITŐL

A NYEREMÉNYEKET a nyerteseknek minden adólevonás nélkül fizetik ki. A MILLIÓ MILLIÓ!

HELXI CIM

COLECTURA OFICIALA
Cluj, Str. Reg. Maria 49.

Huszonöt év
zem: Ferenc
Ausztria-Magy
bírához, amely
détálat titokba
országát befej
akkori hármas
radékainak
nak az olasz
sze ugyanis ki
chia nem tesz
erről ne értes
a német hadiü
ciaországhoz
után jött a be
— nagyon is
gok számára.
egységek megs
döt, ugyanakk
külgügyminisz
nak, aki akkor
ünnepélyesen j
rákmagyar szir
rendíthetetlen
Ezeket az ese
olyan borzalma
bármikor felt
sabb eseménye
boru törne ki
csak egyben m
giummal történ
ne, akkor ezt a
nem hívánk vis
zonyos hatalma
zetnek az euró

A nemzetközi
ilyenszerű „hal
1914-ben az akk
tek volna fatall
zsef császár és
mint Vilmos cs
geit üres frázis
nyen megtörtén
Ausztriában, m
ipari és mezőga
olyan „incidenst
tani, amely a b
ta volna tartó
tisztai körök, Au
dig a nagy agr
rábeszéltek ur
mindent kockár
biztonságot. Eg
mindzet feltenni
az örökös jog
demagógikus di
ják, hogy hatal
ják meg, ha a
töszereket nyu
illik a kínai m
nak!” Az oligar
nusok-n ütke
sebb volt. Soha
ama délszaki d
tömegek előtt, h
Lazaban, amik
tal az ő uralm
a barbárság és

Janseni temp
sáját magukkal
bak, mint más
el az öndicsére
lyekben bebizo
szág sem volt
ben. De ahelye
caré-sürgönyt
tették volna, h
más hibáit tár
udvariasságuk
hallgatagságuk
két pöthendi b
központi hatal
nek maguknak.
Ferenc Józse
tatta Bosznia
sát, mialatt
másra, mintho
kibékítse. Ezek
joggal fel volt
jális lépése mi
udvariasságot
és kedves volt
rán. Németorsz
mennydörgött,

A történelem megismétlődik...

Irta: gróf Carlo Sforza

Huszonöt év előtti napok emlékeit idézem: Ferenc Ferdinánd meggyilkolását és Ausztria-Magyarország ultimátumát Szerbiához, amelyet machiavellisztikus szándékkal titokban agyaltak ki, hogy Olaszországot befejezett tények elé állítsák az akkori hármasszövetség legfontosabb záradékainak megsértésével. E záradékoknak az olasz szövetségesre vonatkozó része ugyanis kimondta, hogy a monarchia nem tesz lépést anélkül, hogy Rómát erről ne értesítse. Következett rövidesen a német hadüzenet Oroszországhoz, Franciaországhoz és Nagy-Britanniához. Ezután jött a belga semlegesség megsértése, — nagyon is elfelejtett lecke kicsi országok számára, — amikor osztrák tüzer-egységek megsemmisítették a lüttichi erődöt, ugyanakkor, amikor Berchtold gróf külügyminiszter, apósomnak, Dudzele gróf nak, aki akkor Bécsben belga követ volt, únnepélyesen jelentette ki, hogy az osztrák-magyar szimpátiák Belgium iránt megrendíthetetlenek.

Ezeket az eseményeket, amelyek 1914-ben olyan borzalmasoknak tünnek fel előttünk, bármikor felülmulthatják még borzalmasabb események, ha egy totalitárius háború törne ki Európában. A hasonlóság csak egyben mutatkozik: abban, ami Belgiummal történt. Ha a világháború kitörne, akkor ezt nem előzné meg hadüzenet, nem hívják vissza a követeket, hanem bizonyos hatalmak az utolsó percig félrevezetnék az európai népeket.

A nemzetközi élet minden területén ilyenszerű „haladás” tapasztalható. Ha 1914-ben az akkori uralkodók kevésbé lettek volna fatalisztikusok, mint Ferenc József császár és kevésbé patológikusak, mint Vilmos császár, aki nagy gyöngeségeit üres frázisokba burkolta, akkor könnyen megtörténhetett volna, hogy úgy Ausztriában, mint Németországban az ipari „incidenst” lehetett volna kirobantani, amely a borzalmas kalandot fel tudta volna tartóztatni. 1914-ben a berlini tisztikörök, Ausztria-Magyarországon pedig a nagy agráriusok voltak azok, akik rábeszélést uralkodóiknak, hogy vessenek mindent kockára — jólétet, presztizst, biztonságot. Egyetlen kártyára kellett mindezt feltenni: a háború kártyájára. Ma az örökös jogon való uralkodók helyén demagógikus diktátorok ülnek, akik tudják, hogy hatalmukat csak akkor tarthatják meg, ha a népek egyre erősebb izgatószereket nyújtanak. Rájuk nagyon jól illik a kínai mondás: „Tigrisen lovagolnak!” Az oligarchiák fejei 1914-ben trónusok-n ültek; ez mindenesetre kényelmesebb volt. Sohasem volt alkalmuk, mint ama délszaki diktátorok, azt mondani a tömegek előtt, hogy elveszték ebben a pillanatban, amikor megáznak. Mindazonáltal az ő uralmuk alatt is szétbomlott a barbárság és vér országa.

Janseni temperamentumu franciák, kik saját magukkal szemben sokkal szigorúabban, mint mások iránt és akik nem bírták el az öndicséretet, könyveket írtak, amelyekben bebizonyították, hogy Franciaország sem volt ártatlan a háború kitörésében. De ahelyett, hogy egy ügyetlen Poincaré-sürgönyt magyarázgatnának, jobban tették volna, ha a két nyugati hatalomnak más hibáit tárták volna fel. E hatalmak udvariasságukkal, szerénységükkel és hallgatagságukkal azt a hitet kellették a két pöhlendi berlini kormányban, hogy a központi hatalmak mindent megengedhetnek maguknak.

Ferenc József mereven törvénybe iktattatta Bosznia és Hercegovina annektálását, mialatt Franciaország nem gondolt másra, minthogy Rómát és az oroszokat kibékítse. Ezek a hatalmak ugyanis teljes joggal fel voltak háborodva Ausztria illó-jális lépése miatt. Angolország ugyancsak udvariaskodott, sőt kétszeresen szívélyes és kedves volt e probléma felvetődése során. Németország kolóniákat követelt és mennydörgött, amikor követelte a gyarma-

tokat. Ahogy a fenyegetések elhangzottak Anglia azonnal lord Haldanet küldötte Berlinbe, hogy némi lehetőségekről tárgyaljanak. És bizony el is érték azt, hogy Anglia egy régi szövetségesének kárára afrikai területeket kapott Németország.

Néhány héttel ezelőtt Franciaországban találkoztam Ferenc József egykori követével, akit évek óta nem láttam. Ez az ur éppúgy kezelet, mint fiatal éveimben, amikor vele együtt vadászgattunk Ausztriában. Elmondotta, hogy olvasta „Európa szintézise” című könyvemet, amelynek egyik fejezete az „Ausztria-Magyarország háborus akarata” címet viseli.

Hiszen igazad van — sóhajtott bizalmasan. Amit leírsz, az mind igaz, de még sem a teljes igazság. Valahányszor Párizsból, vagy Londonból Bécsbe jöttem haza, a Ballplatzon (az osztrák külügyminisztérium) mindig megkérdezték tőlem, milyen a hangulat az angol Külügyi Hivatalban és a francia külügyminisztériumban. En kénytelen kelletlen mindig azt válaszoltam, hogy a szövetséges hatalmak sohasem mernének szembehelezkedni az osztrák és német császárság eltökélt akaratával. Mondhatom neked, hogy az én véleményem szerint Bécsnek minden oka meg volt arra a feltevésre, hogy a hatalmak nyugodtan nézik majd Szerbia leigázását. Berlinben még a hadüzenetek után is azt hitték, hogy az antant végül is engedni fog, éppúgy, mint ahogy engedett a boszniai konfliktus idején. Egyedül az öreg Giolitti volt az, aki még 1913-ban energikusan tiltakozott egy preventív háború ellen. A többieké hallgattak.

Amikor ezt az öreg urat ilyen őszintén beszélni hallottam, azt gondoltam magam-

Én gyermek-barát is vagyok!

A gyermek érzékeny bőre rászorul a védelemre. A tűző napsugarak égetnek és éppen a gyermekek igen érzékenyek a napsugarak iránt. Ha gyermeke napfürdőt vesz, használjon napégés ellen fellétlen csak NIVEA-t. NIVEA véd és egyben barnít is.

NIVEA-CREME dobozban és tubusban

ban: istenem, a történelem milyen könnyen megismétlődhetik egy újabb német provokációval és végződhetik egy újabb német összeomlással. És vajjon majd az összeomlás után is azt fogják mondani majd a diplomaták és diktátorok, hogy becsapták őket? Hogy becsapta őket Runciman, hogy becsapta őket a Times, hogy becsapták őket uralmi és faji előítéleteik, amelyek — ugyilátszik — sokkal erősebbek bennük a hazaszeretetnél. Hogy becsapta őket a francia konzervatívok szolidaritása és becsapták őket a kis országok, akik olyan félnék magatartást tanúsítanak a jelen történelmi pillanatban.

A kis országoknak most fokozott a felelősségük. 1914 előtt nem is lehetett volna gondolni arra, hogy olyan hódoló és alázatos szerződéseket írjanak alá, mint amelyeket a Balti államok a Harmadik

Birodalom parancsára aláírtak. Holott mindenki jól tudja, hogy Rigában és Revalban éppen attól félnek az uralkodó körök, hogy Németország ismét érvényesíteni fogja a német lovagrend agresszív hagyományait, amelyek sokkal veszedelmesebbek, mint a Hohenzollernek uralma.

A Harmadik Birodalomnak úgy Rigában, mint Revalban, úgy Belgrádban, mint Szófiában elért eredményei csak a kis népek kétségbeesett békeszeretétől mulott. Bárki veszítse el a jövő háborúját, vagy bárki győzzön, a kis államok számára a győzelemnek még csak az illúziója sem maradhat meg, mert nyomban letipornák őket. De ahogy mostan cselekszenek, azzal csak fokozzák a háború veszedelmét, amennyiben beleplántálják a diktátorok zavart öntudatába azt a benyomást, hogy egész Európa reszket tőlük és hogy blöffökkel és fenyegetésekkel mindent el tudnak érni.

P. 36, a szőke dáma és egy „tilkos” levél kalandos története

Bonyolult és zavaros kémkedési per a hadbíróság előtt

Timisoara, július 13. Három évvel ezelőtt Mártonosi János öbessenyői asztalossegéd megszökött a sorozás elől és elhagyta az ország területét. Később visszatért és önként jelentkezett a katonai hatóságoknál, amelyek hathavi fogsázbüntetésre ítélték. A büntetés kitérítése előtt Mártonosi ismét kerekelt oldott és magá-

val vitte külföldre Otenas Ferenc nevű ismerősét, egy rescai legényt, aki ugyancsak sor alá került volna.

Külföldön Otenast elfogták, míg Mártonosi újból visszatért az országba és jelentkezett a hatóságoknál. Ekkor már letartóztatták és kétszeres szökés címén indult ellene eljárás. Közben azonban hazatért

Otenas is, aki elmondotta a katonai hatóságoknak, hogy Mártonosi egy szomszédos állam javára folytatott kémkedést és most is azért tért haza, hogy újabb megfigyeléseket végezzen. Otenas adatai alapján vallatóra fogták Mártonosit, aki valóban beismerte, hogy kémkedésre kapott megbízást és részletesen előadta, hogy mi lett volna a feladata. Előadta többek között azt is, hogy egy feltűnő szépségű kőművőt, akit csak P. 36. alatt ismert, egy titokzatos tartalmu levelet kapott azzal a megbízással, hogy azt kézbesítse ki Hirt Sándor temesvári lakosnak. Ezt a megbízást végre is hajtotta.

Mártonosi vallomása alapján letartóztatták Hirtet is, bár az váltig tagadta, hogy szerepe volna a kémkedési ügyben. Hathavi vizsgálati fogság után tegnap tárgyalta ügyüket a katonai törvényszék. Kihallgatása során Mártonosi visszavonta régebbi beismerő vallomását és ártatlanságát hangoztatta. Hirt kijelentette, hogy valóban kapott egy levelet, azt azonban külföldi hölgyismerőse küldte és kizárólag magántermészeti közlések voltak benne. A tanuként kihallgatott Otenas viszont fenntartotta előbbi állítását, amelyek szerint Mártonosi valóban kémzsongálatot végzett és erről külföldön alkalmá volt meggyőződni, sőt közvetlen megbízóját is megnevezte.

A vádlottak védelmében ifj. dr. Lintia Liviu és Baruta Petre dr. ügyvédek előadták, hogy az egész kémtörténet Mártonosi fantáziájában született meg, aki kalandorregényben hasonló történetet olvasott. Hirt ártatlansága különben is nyilvánvaló, mert az említett levél nem tartalmazott semmi olyan közleményt, ami túllépte volna a magánjellegű közlemények határát. A katonai ügyész viszont mindkét vádlott példás megbüntetését kérte, a bizonyítékokat kielégítőnek találta. A katonai törvényszék hosszas tanácskozás után Mártonosit öt évi fegyházra ítélte, Hirtet pedig felmentette a vád alól. Mártonosi semmisségi panaszt jelentett be.

Fordítások bármely nyelven, másolás, dr. Mandel Fordító Iroda, Memorandum 24. Telefon: 16-37.

Terveket szövök
Az enyém kész:
AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉK TERVE

Ha azt követed, MILLIOMOS lehets rövid időn belül. Egy sorsjegy az

AURORA

elárusító helyeitől megszabadul gondjaidtól és... a megvalósítatlan tervektől.

A 20. sorsjáték húzásaira, amelyek július 15.-én, augusztus 15.-én, szeptember 15.-én és október 15.-én lesznek, vásároljon sorsjegyet az AURORA ELÁRUSÍTÓ HELYEITŐL

A NYEREMÉNYEKET nyerteseknek minden adólevonás nélkül fizetik ki. A MILLIÓ MILLIÓ!

AURORA

ELÁRUSÍTÓ HELYEI

HELYI CÍM: Kereskedelmi Hitelbank Rt. Cluj, P. Unirii 20.

enti:

na

LEBBVITELI BIEL MAX SELIGT. A palesztinai angol elutasította a véd fellebbezését a szülő ítélet ellen, bíróság az ítéletet a szállította le.

MENEKULTER

ETE. Sanghái zsirogy az ottartózkodó, amely jelenleg alább 20 ezerre fog nagy száma közzett elő. E probléménekültügyi körök vezetésében a gedményes területei is képviseltetik

hitközségnek nem

antartásához szükségelőteremteni, a hitnázta az európai tiszteletbeli főtítty az Egyesült Államok lefolytatása

ákat izlésesen

szit a

RIA

észel

K LAZAR.

Dnri 9.

zi-

ya

AK

bely

yet a

A

A

P. T. T.

OFICIALA

eg. Maria 40.

HIREK

— **MÁRIA KIRALYNE EMLÉKEZETE.** Bucurestiből jelentik: Julius 18-án tartják meg Bolciban Mária királyné halálának évfordulóján az emlékstentiszteletet. Az istentiszteleten Nicodem patriárka, valamint a kormány tagjai is jelen lesznek.

— **Dr. Horvat Josif** kolozsvári rendőr-kezesztő felhívta a közönséget. Dr. Horvat Josif rendőrkezesztő a lapok útján az alábbi figyelmeztetést közli a város közönségével: „Tudomásomra jutott, hogy az utóbbi időben bizonyos egyének azzal a céllal, hogy különböző lapokra, amelyek a legtöbbször meg sem jelennek, előfizetéseket eszközölnek és egyben nemzeti jellegű képeket áruljanak, a rendőrségre hivatkoznak. Ezek az egyének, amint az tudomásomra jutott, reám hivatkoznak, gyakran terrorisztikus módon lépnek fel, hogy akciójukat ezzel annál sikeresebben alátámaszák. Ezután újlag felhívom figyelmét mindenkinek arra, amit egyébként már többször is megtettem, hogy a nevemmel és személyi tekintéllyemmel élő egyéneknek ne adjanak hitelt. Ezért tehát újlag felkérek mindenkit, hogy ha ilyen és hasonló ügyekben a nevemmel visszaélve bárki is jelentkezik, úgy telefonon hozzák azt azonnal a tudomásomra, hogy eljárassak velük szemben.

— **A SZLOVÁK KORMÁNY VÁD ALÁ AKARJA HELYEZNI A RÉGI REZSIM 300 POLITIKUSÁT.** Pozsonyból jelentik: A régi rezsim 300 politikusát korrupció miatt vád alá helyezik: A vádlottak között van Hodza Mlán volt cseh-szlovák miniszterelnök, Szlovákia egyik volt miniszterelnöke, több szocialista és szocialdemokrata képviselő.

SZOVATA-FÜRDŐ

A fürdőtelep legszebb helyén, a Casa Magistrilor szomszédságában épült, festői felkésű

„SPLENDID”

villában elegáns szobák, ragyogó kilátással június 15-től kaphatók. Nagy kert az östölgyes és fenyves aljában. Minden szobában vízvezeték, villany. Fürdőszo. Legteljesebb komfort. Cim: Dr Spitzer Sovata-Bái, vagy Cluj telepen 19-40.

— **Megkezdtek Kolozsváron az új forgalmi rendelet ellenőrzését.** Részletesen beszámoltunk néhány nappal ezelőtt arról az új rendeletről, amelyet a közlekedési törvény szellemében adott ki dr Bornemisa Sebastian polgármester. A város vezetősége dr Bornemisa polgármester irányítása mellett a rendőrkészlettel együttesen dolgozta ki az új közlekedési szabályzatot s az erre vonatkozó tárgyaláson előzetesen dr Horvat Josif rendőrkezesztő is részt vett és előterjesztette észrevételeit. A rendelet kibocsátása után tegnap dr Horvat Josif rendőrkezesztő is nyilatkozatot adott az ügyben a lapok munkatársainak s a sajtó útján a következőket közli a közönséggel:

— Erre a rendeletről, amelyet dr Bornemisa polgármester ur adott ki a napokban, valóban már nagy szükség volt, mert az utóbbi időben a lakosság egyáltalában nem törődött a forgalmi rendeletekkel és nem is tartotta be azokat. Ezután jóakarattal figyelemztetek mindenkit arra, hogy a polgármester ur által kiadott rendeletnek mindenben tegyenek eleget, mert a mai nappal az összes aintasaimnak határozott utasítást adtam arra vonatkozólag, hogy mindzokrol, akik a polgármester ur által kiadott rendelet ellen vétének, minden további nélkül azonnal vegyenek fel jegyzőkönyvet. Ezeket természetesen bíróság elé fogjuk állítani. A rendelet betartását egyébként ugyancsak a mai naptól kezdődőleg a város uccáin szolgálatot teljesítő rendőrjáratok fogják ellenőrizni. A rend fenntartását és városunk közlekedésének zavartalan lebonyolítását minden körülmények között keresztülvisszük azzal, hogy érvényt is fogunk szerezni a rendeletnek. Célnk az — fejezte be nyilatkozatát dr Horvat rendőrkezesztő —, hogy a járművek számára szolgáló utat teljesen szabaddá tegyük. A gyalogjárók számára ott a gyalogut és éppen ezért, akiket a jövőben az uttesten álldogálva, csoportosulva, járkálva találunk, azokat azonnali leigazolás után bíróság elé fogjuk állítani. A közeli napokban minden fontosabb átkelési ponton meg fogjuk huzni a fehér vonalakat és a járókelő közönségnek csakis ott lesz szabad az átjárás az egyik oldalról a másikra. Azok is szigorú büntetésben fognak részesülni, akik a fehér vonaljelzéseket nem tartják be. Ennek a rendeletnek az ellenőrzését külön rendőrkezesztők fogják ellátni.

Az oradeai Szilágyi Ort. Zsidó Fiuinternátus

felvesz bentlakó tanulókat az 1939—40. iskolai évre. Teljes ellátáson és gondos felügyeleten kívül nyújt okleveles középiskolai tanárok től vezetett előkészítést, francia, német, angol és héber nyelvoktatást, zenei előkészítést.

Az érdeklődőknek az igazgatóság (Oradea, Str. Delavrancea 17) minden részletre kiterjedő prospektust küld.

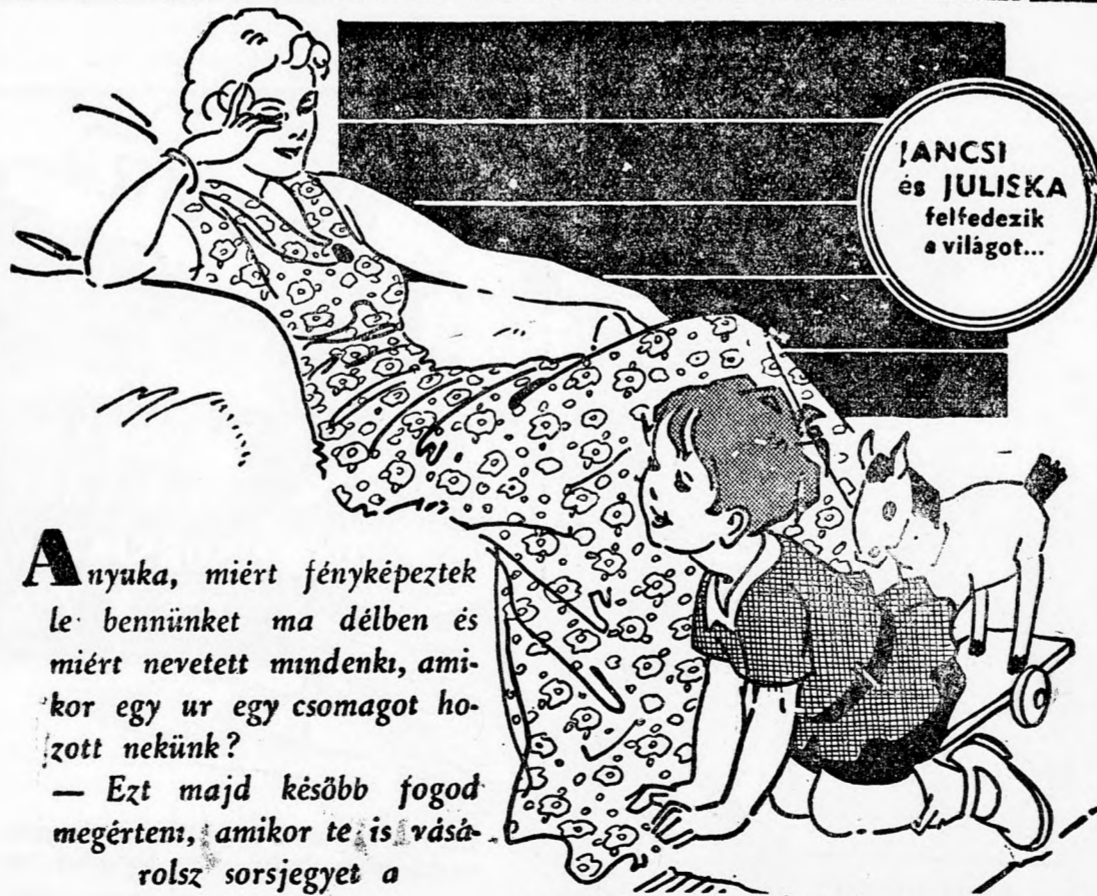
Az intézet felügyelő igazgatói: Dr Szilas Izidor liceumi igazgató és Radó Pál kereskedelmi liceumi tanár

— **Választási gyűlést rendez a kolozsvári Zsidó Állampárt.** Szombaton este 9 órai kezdettel a Concordia klub melletti Hagyibor helyiségében a Zsidó Állampárt választási gyűlést rendez, amelynek keretében felszólalnak Mészáros Grossmann, a Zsidó Állampárt elnöke, Misu Weissmann Bucuresti, Moritz Geiger, Pistiner Avram és dr Dénes László.

— **Cionista miting a Vasmunkás Otthonban.** Holnap, szombat este fél 10 órai kezdettel nagy cionista mitinget rendez a kolozsvári Vasmunkás Otthonban (Str. Wilson 7) a Hittachdút Barisszia. A mitinget részvesztve dr A. Juris, a telavivi munkásközpont főtárosa és dr Szónyi Géza Bucuresti is.

— **NÉGY VASUTAST TARTÓZTATNAK LE A NAGYILONDAI VASUTI SZERENCSETLENSÉG MIATT.** Dészről jelentik: Tegnap számunkban hírt adtunk arról a súlyos vasuti szerencsétlenségről, amely a nagyilonandai állomáson történt. A 4156. számú személyvonat összeütközött a 4577. számú tehervonattal. Az összeütközés következtében a romok alól több sebesültet húztak ki és beszállították a dési kórházba, ahol az egyik súlyosan sebesült áldozat a nagy vérvészeség következtében kiszervezett. A vizsgálat során megállapították, hogy a szerencsétlenségért Bocos Vasile forgalmista, Cristea Nicolae váltókezelő, Ioan Stefan vonatvezető és Ias Constantin mechanikus a felelősök. Mindegyiküket őrizetbe vették és megindították ellenük az eljárást.

— **Kaszával vágta le egy nő bányájának fejét.** Bucurestiből jelentik: Cetereni községben Ion Nica földműves és Vera nevi nővére ellenséges viszonyban éltek bányájukkal. Nica Alexandruval örökségük miatt. Tegnap este a mezőn a két futestvér összeverekedett, mire Nica Vera is beavatkozott a verekedésbe és egy kaszával Alexandru bányájának nyakára sújtott. Egy csapással levágta a szerencsétlen ember fejét. A gyilkos nőt letartóztatták.

Anyuka, miért fényképeztek le bennünket ma délben és miért nevetett mindenki, amikor egy ur egy csomagot hozott nekünk?

— Ezt majd később fogod megérteni, amikor te is vásárolsz sorsjegyet a

DACIA
ELÁRUSÍTÓ HELYEINÉL
amely meghozhatja a milliót
20. sorsjáték I. osztályának a hazsisa napja

JULIUS 15.

A legszerencsésebb sorsjegyek a

DACIA ELÁRUSÍTÓ HELYEINÉL

DACIA

A nyereményeket a nyerteseknek minden adólevonás nélkül fizetik ki

A MILLIO MILLIO

HELYI CIM

Economia P. Unirii 23

Hirdetmény

Az összes érdekeltek tudomására hozzuk, hogy a belügyminisztérium 1939 július 8-áról keltezett 12.944. számú rendeletével kötelezte az összes gépkocsi vezetői engedélyekkel rendelkezőket, hogy 30 napon belül, július 15-től egészen augusztus 15-ig bezárólag jelentkezzenek a honai okmányokkal felszerelve annál a hadkiegészítőnél, amelynek körzetében találtnak, hogy elnyerjék a hadkiegészítő látta-mozását vezetői engedélyükre.

A vezetői engedélyek láttamozása naponta délután 4—7 óra között történik, szerda, szombat, vasárnap és az ünnepnapok kivételével.

Az 1939 augusztus 15-ike után a hadkiegészítő látta-mozása nélkül találtatott vezetői engedélyek nem jogosítják fel birtokosukat arra, hogy gépkocsit vezessenek, mert ezek az engedélyek megsemmisítetteknek tekintendők.

Felhívjuk az érdekeltek figyelmét fenti rendelkezésünk fontosságára és felszólítjuk őket, hogy mindenben alkalmazzák magukat, mert az 1939 augusztus 15-ike után a hadkiegészítő látta-mozása nélkül talált vezetői engedélyeket azonnal elkobozzuk és megsemmisítjük.

Az aintas rendőrségi közegek határozott parancsot kaptak, hogy naponta ellenőrizzék a vezetői engedélyeket és hogy mindenben végrehajtásák a fenti rendeletet.

Kolozsvár, 1939. július 11-én.

Dr. Horvat

rendőrkezesztő

Cozma

a közlekedési ügyosztály főnöke.

— **Botrány egy marseillei birkozómérkőzésen.** Marselleből jelentik: Egy középnyu szabadfogású verseny keretében tegnap az amerikai Ben Sherman és a magyar Károly birkoztak. Adott pillanatban, negyed-órai harc után Károly néhány foga kitört. Erre vad erővel vetette rá magát az amerikai és több szabálytalan ütést mért rá. A játékvezető beavatkozott, hogy elválassza a birkozókat, de azok mindketten ellene fordultak és kiütötték. A két birkozó azután folytatta küzdelmüket és csak a rendőrség tudta őket szétválasztani.

— **Életbelétek Kolozsváron az új maximális árak.** A városi tanács július hónapra a következő maximális árakat állapította meg, amelyeknek ellenőrzése már meg is kezdődött. Kenyérféléknel: 1 kg fehérkenyér 9.50 lej, félbarna 9 lej, egész barna 8 lej. Husféléknel: 1 kg marhahus I oszt. hátsórész (10 százalék csonttal) 28 lej, I. oszt. előrész (10 százalék csonttal) 26 lej, II. oszt. hátsórész (10 százalék csonttal) 24 lej, II. o. előrész (10 százalék csonttal) 22 lej. Borjúhús: 1 kg szopóborjú hátsórész és borda 40 lej, előrész 36 lej, 1 kg növendékborjú hátsórész 32 lej, előrész 30 lej. A hus osztályozását és minőségének megállapítását a vágóhíd igazgatósága különböző színű pecsétekkel tünteti fel. Az I. o. húst kék, a II. o. piros, a III. o. zöld szín jelzi, a bivalyhus részére különleges hatszögletű pecsétjelet alkalmaznak „Vágóhíd Kolozsvár” felirással és a közepén nagy „B” betűvel, a növendékborjúnál a bélyegző háromszögletű, kék. A mészárosok a fogyasztók közönség kívánságára kötelesek a megsabott áron II. o. húst is kiszolgáltatni. Azok pedig, akik mészárszékekben II. o. húst nem tartanak, e minőségre megsabott áron kötelesek I. o. marhahúst kiszolgáltatni. Vendéglői, kocsmai és éttermi ételeknél: 3 fogásos menü I. o. étteremben 30 lej, II. o. 25 lej, míg III. o. 20 lej. A menüben foglalt ételek és árak az étlapon elűtő színű és jellegű betűkkel tüntetendők fel. Elsőosztályú éttermekben az 1939 július 28-i étlapokat véve alapul, maximális árakként az itteni étlapárak veendőek, 15 százalékos leszállítással. II. és III. o. éttermeknél a leszállítás 10 százalékos. A tűzifa szabadkereskedelem tárgyát képezi. Hasonlóképpen természetszerűen a zöldségfélék ára is. Az üzlekedés megakadályozására azonban az ellenőrzés megkönnyítése céljából a zöldségtermelőknek a Mihai Viteazul téri új piacra a termelőknek fenntartott helyre osztották be.

— **A kolozsvári Mizrahi szervezet** ez-
ton közli t. tagjaival és az érdeklődőkkel,
hogy f. hó 15-én, szombat délután 6 órakor
a Poale Cedek (Gh. Baritju 16), Bét Aharon
(Pata), Mojtlor uti és Goldstein-féle (Tg. de
Vițe) imaházakban mincha ima keretében
előadásokat rendez, amelyre kéri a tagok és
az érdeklődők minél nagyobb számban való
megjelenését.

EGYESÜLETI ÉLET

— Tíz évem-
got éltünk. A
ságom, amikor
őseinknek szá-
Napról napra
leim, nagysz-
könyvi iratait
teljesen eleget
anyámnak szü-
nem tudtam
Nagyam az é-
pokol volt az
dött férjem. I-
dig dédanyám

Pittman döl el

WASHINGTON
zottságának elm-
azzal indokolja,
széről a háboru-
béke lesz.

A ku rendelet

Bucuresti, juliu-
rium rendeletet
szabályozza a vall-
megtölti a szekt-
értelmében ellent-
nyével és a köz-
ták, amelyekben
tel: a millenista-
va isten tanui,
valamint a reszke-
toli egyháza, a
adventisták, stb.
sületeket azonnal
és imaházakat be-
A rendelet a
hogy minden val-
kezdheti meg m-
elnyerte a kultu-
gyását. A rendele-
ző vallási alakula-
gal: Baptisták, s

Az ol- Franciaor-

Róma, július 13-
jegyzekeket küld-
emelyben a Török-
között az alexand-
között egyezmények
kiemeli azt a tén-
szaszák felett a
rint Olaszország
pott megbízatást.
szet megbízhatóna
mondják — átad-
nak, akkor ezzel
tett mandatárius

Budapest, jul-
sok furcsa hely-
ládi békességet
nek most egy t-
az öök kutatá-
fel.

K. Gy. 34 é-
előtt nősült, fe-
rényi vállalkoz-
zasságuk boldo-
ban nagy meg-
dok, hogy az
vozott a lakás-
vissza. Nem so-
indított férje
az ügyben az

— Az asszony
— Tíz évem-
got éltünk. A
ságom, amikor
őseinknek szá-
Napról napra
leim, nagysz-
könyvi iratait
teljesen eleget
anyámnak szü-
nem tudtam
Nagyam az é-
pokol volt az
dött férjem. I-
dig dédanyám

Ény

tudomására hoz-
szterium 1939 ju-
44. számú rende-
zes gépkocsi veze-
elkezőket, hogy 30
ól egészen augusz-
ntkezzenek katonai
e annál a hadkie-
örzetében találtat-
adkiegészítő látta-
nyükre.
k láttaozása na-
között történik.
ap és az ünnepra-
5-ike után a had-
nékül találtatott
a jogosítják fel bír-
gépkocsit vezesse-
edélyek megsemmi-

ok figyeimét fenti
ságára és felszólít-
ten alkalmazkodja-
usztus 15-ike után
zása nélkül talált
azonnal elkobozzuk

ei közegek határo-
hogy naponta el-
gedélyeket és hogy
a fenti rende-
us 11-én.
Horvát
Börkveszor
Cozma
ügyosztály főnöke.

leillei birkozómérk-
k: Egy középsu-
keretében tegnap
man és a magyar
pillanatban, negyed-
hány foga kitörtt.
há magát az ameri-
nítést mért rá. A
hogy elválassa a
nketten ellene for-
két birkozó azután
s csak a rendőrség

áron az új maximá-
os július hónapra a
kat állapította meg.
már meg is kezdő-
kg férőhelyén 9.50
barna 8 lej. Hus-
oszt. hátsóréz (10
I. oszt. előrés (10
II. oszt. hátsóréz
4 lej, II. o. előrés
22 lej. Borjúhús: 1
és borda 40 lej, elő-
ékborjú hátsóréz 32
hus osztályozását és
sát a vágóhid igaz-
peccsétekkel tünteti
II. o. piros, a III. o.
s részére különleges
alkalmaznak „Vágó-
és a közepén nagy
borjunál a bélyegző
zások a fogyasztó-
telemek a megszabott
elgálni. Azok pedig
o. hus nem tartat-
abott áron kötelesek
ni. Vendéglői, koc-
3 fogásos menü I.
o. 25 lej, míg III. o.
ételek és árak az
ellegű betükkel tűn-
ru éttermekben az
véve alapul, maxi-
étlapárak veendő.
al. II. és III. o. ét-
százalékos. A tűzifa
tát képezi. Hasonló-
a zöldfélek ára
dályozására azonban
ése céljából a zöld-
ezszul तरी új piacm
helyre osztották be.

és július hónapra a
kat állapította meg.
már meg is kezdő-
kg férőhelyén 9.50
barna 8 lej. Hus-
oszt. hátsóréz (10
I. oszt. előrés (10
II. oszt. hátsóréz
4 lej, II. o. előrés
22 lej. Borjúhús: 1
és borda 40 lej, elő-
ékborjú hátsóréz 32
hus osztályozását és
sát a vágóhid igaz-
peccsétekkel tünteti
II. o. piros, a III. o.
s részére különleges
alkalmaznak „Vágó-
és a közepén nagy
borjunál a bélyegző
zások a fogyasztó-
telemek a megszabott
elgálni. Azok pedig
o. hus nem tartat-
abott áron kötelesek
ni. Vendéglői, koc-
3 fogásos menü I.
o. 25 lej, míg III. o.
ételek és árak az
ellegű betükkel tűn-
ru éttermekben az
véve alapul, maxi-
étlapárak veendő.
al. II. és III. o. ét-
százalékos. A tűzifa
tát képezi. Hasonló-
a zöldfélek ára
dályozására azonban
ése céljából a zöld-
ezszul तरी új piacm
helyre osztották be.

és július hónapra a
kat állapította meg.
már meg is kezdő-
kg férőhelyén 9.50
barna 8 lej. Hus-
oszt. hátsóréz (10
I. oszt. előrés (10
II. oszt. hátsóréz
4 lej, II. o. előrés
22 lej. Borjúhús: 1
és borda 40 lej, elő-
ékborjú hátsóréz 32
hus osztályozását és
sát a vágóhid igaz-
peccsétekkel tünteti
II. o. piros, a III. o.
s részére különleges
alkalmaznak „Vágó-
és a közepén nagy
borjunál a bélyegző
zások a fogyasztó-
telemek a megszabott
elgálni. Azok pedig
o. hus nem tartat-
abott áron kötelesek
ni. Vendéglői, koc-
3 fogásos menü I.
o. 25 lej, míg III. o.
ételek és árak az
ellegű betükkel tűn-
ru éttermekben az
véve alapul, maxi-
étlapárak veendő.
al. II. és III. o. ét-
százalékos. A tűzifa
tát képezi. Hasonló-
a zöldfélek ára
dályozására azonban
ése céljából a zöld-
ezszul तरी új piacm
helyre osztották be.

és július hónapra a
kat állapította meg.
már meg is kezdő-
kg férőhelyén 9.50
barna 8 lej. Hus-
oszt. hátsóréz (10
I. oszt. előrés (10
II. oszt. hátsóréz
4 lej, II. o. előrés
22 lej. Borjúhús: 1
és borda 40 lej, elő-
ékborjú hátsóréz 32
hus osztályozását és
sát a vágóhid igaz-
peccsétekkel tünteti
II. o. piros, a III. o.
s részére különleges
alkalmaznak „Vágó-
és a közepén nagy
borjunál a bélyegző
zások a fogyasztó-
telemek a megszabott
elgálni. Azok pedig
o. hus nem tartat-
abott áron kötelesek
ni. Vendéglői, koc-
3 fogásos menü I.
o. 25 lej, míg III. o.
ételek és árak az
ellegű betükkel tűn-
ru éttermekben az
véve alapul, maxi-
étlapárak veendő.
al. II. és III. o. ét-
százalékos. A tűzifa
tát képezi. Hasonló-
a zöldfélek ára
dályozására azonban
ése céljából a zöld-
ezszul तरी új piacm
helyre osztották be.

és július hónapra a
kat állapította meg.
már meg is kezdő-
kg férőhelyén 9.50
barna 8 lej. Hus-
oszt. hátsóréz (10
I. oszt. előrés (10
II. oszt. hátsóréz
4 lej, II. o. előrés
22 lej. Borjúhús: 1
és borda 40 lej, elő-
ékborjú hátsóréz 32
hus osztályozását és
sát a vágóhid igaz-
peccsétekkel tünteti
II. o. piros, a III. o.
s részére különleges
alkalmaznak „Vágó-
és a közepén nagy
borjunál a bélyegző
zások a fogyasztó-
telemek a megszabott
elgálni. Azok pedig
o. hus nem tartat-
abott áron kötelesek
ni. Vendéglői, koc-
3 fogásos menü I.
o. 25 lej, míg III. o.
ételek és árak az
ellegű betükkel tűn-
ru éttermekben az
véve alapul, maxi-
étlapárak veendő.
al. II. és III. o. ét-
százalékos. A tűzifa
tát képezi. Hasonló-
a zöldfélek ára
dályozására azonban
ése céljából a zöld-
ezszul तरी új piacm
helyre osztották be.

és július hónapra a
kat állapította meg.
már meg is kezdő-
kg férőhelyén 9.50
barna 8 lej. Hus-
oszt. hátsóréz (10
I. oszt. előrés (10
II. oszt. hátsóréz
4 lej, II. o. előrés
22 lej. Borjúhús: 1
és borda 40 lej, elő-
ékborjú hátsóréz 32
hus osztályozását és
sát a vágóhid igaz-
peccsétekkel tünteti
II. o. piros, a III. o.
s részére különleges
alkalmaznak „Vágó-
és a közepén nagy
borjunál a bélyegző
zások a fogyasztó-
telemek a megszabott
elgálni. Azok pedig
o. hus nem tartat-
abott áron kötelesek
ni. Vendéglői, koc-
3 fogásos menü I.
o. 25 lej, míg III. o.
ételek és árak az
ellegű betükkel tűn-
ru éttermekben az
véve alapul, maxi-
étlapárak veendő.
al. II. és III. o. ét-
százalékos. A tűzifa
tát képezi. Hasonló-
a zöldfélek ára
dályozására azonban
ése céljából a zöld-
ezszul तरी új piacm
helyre osztották be.

Pittmann szenátor: „Augusztusban dől el a béke, vagy háboru ügye“

WASHINGTON, július 13. Pittman szenátor, az amerikai szenátus külügyi bizottságának elnöke, a szenátus ülészakának meghosszabbítását kéri. Javaslátát azról indokolja, hogy meggyőződése szerint augusztusban dől el Németország részéről a háboru, vagy béke sorsa. Ha a béke mellett lesz a döntés, úgy az tartós béke lesz.

A kultuszminisztérium szigorú rendelete a vallási szekták ügyében

Milyen szektáknak tilos a működésük

Bucuresti, július 13. A kultuszminisztérium rendeletet bocsátott ki, amely újból szabályozza a vallásos szövetkezés jogát és megtiltja a szekták alapítását. A rendelet értelmében ellentétesek az állam törvényeivel és a közrenddel a következő szekták, amelyekben szigorúan tilos a részvétel: a millenista egyesületek, mint Jehova isten tanúi, a bibliaolvasók szektája, valamint a reszketők, kilisták, Isten apostoli egyháza, a nazarénusok, reformista adventisták, stb. szektái. Ezeket az egyesületeket azonnali hatállyal feloszlatták és imaházait bezárják.

A rendelet a továbbiak során előírja, hogy minden vallási alakulat csak akkor kezdheti meg működését, ha előzetesen elnyerte a kultuszminisztérium jóváhagyását. A rendelet szerint csak a következő vallási alakulatok bírnak működési joggal: Baptisták, szombatosok és evangéli-

kus keresztények. Ezek is csak akkor működhetnek, ha legkevesebb 50 lélekkel rendelkező helyi csoportjaik vannak. A hítségoklataikat és gyűléseiket legalább 200 méter távolságban kell, hogy megtartsák a többi felekezetek imaházaitól. Ezen vallásos alakulatok imaházait csak miniszteri rendelet alapján lehet bezárni. Előírja a rendelet azt is, hogy a híszónokok nem lehetnek 30 évnél fiatalabbak és román állampolgároknak kell lenniük. Ezek a híszónokok a minisztérium engedélyével iskolákat és nevelő intézményeket nyithatnak, ha ehhez megfelelő képesítéssel rendelkeznek. A vallásos alakulat tagjainak névsora, intézményei, alapítványai, vezetősége évente bejelentendő a minisztériumnak. Ezen rendelkezések tiszteletben nem tartása az egyesület felosztását vonja maga után.

Az olaszok tiltakozó jegyzéket intéztek Franciaországhoz az alexandrettei szandzsák átadása ügyében

Róma, július 13. Az olasz kormány tegnap jegyzéket küldött a francia kormányhoz, amelyben a Törökország és Franciaország között az alexandrettei szandzsákra vonatkozó egyezményeket ellen tiltakozik. A jegyzék kiemeli azt a tényt, hogy az alexandrettei szandzsák felett a sanremói határozatok szerint Olaszország mandatóriusi jogkörrel kapott megbízatást. Ha Franciaország — mint azt megbízhatónak látszó sajtóközlemények mondják — átadta a területet Törökországnak, akkor ezzel ellentétbe került az említett mandatóriusi határozatokkal. Az olasz

kormány tehát fenntartással él a döntés ellen és mihelyt arról hivatalos értesítést kap, részleteiben is kidolgozott tiltakozó jegyzéket fog küldeni.

Szíria gyarmati közigazgatás alatt Párizs, július 13. A Havas iroda közlése szerint a szíriai államügyek vezetésével megbízott nyolctagú tanács tegnap rendeletileg megszüntette a szíriai hadügyminisztériumot, valamint a külügyminisztériumot, illetve azok hatáskörét, ami azt jelenti, hogy az eddigi protektorátus alatt álló, de önálló Szíria francia gyarmattá változott.

A dédanya egy válóperben

Amikor a zsidótörvény rögeszmévé válik

Budapest, július 13. Az ősök kutatása sok furcsa helyzetet idézett fel és sok családi békességet tett tönkre. Soka beszélt nek most egy budapesti házasságról, mely az ősök kutatásával kapcsolatban bomlott fel.

K. Gy. 34 éves cégvezető tíz évvel ez előtt nősült, feleségül vette M. A. jászberényi vállalkozó 29 éves Olga lányát. Házasságuk boldog volt. Május végén azonban nagy meglepetéssel látták a szomszédok, hogy az asszony összepakkolt, eltávozott a lakásból és többé nem is tért vissza. Nem sokkal később nőtartási pert indított férje ellen. Most tartották ebben az ügyben az első tárgyalást.

Az asszony így adta elő keresetét:

— Tíz éven keresztül boldog házasságot éltünk. Akkor kezdődött boldogtalanságom, amikor férjem fejébe vette, hogy ősöknek származását tisztáznunk kell. Napról napra sürgetett: szerezzem be szüleim, nagyszüleim és dédszüleim anyakönyvi iratait. Kívánságának nem tudtam teljesen eleget tenni. Erdélyben élt dédanyámnak születési anyakönyvi kivonatát nem tudtam megszerezni. Végre is abbahagytam az értelmetlen kutatást. Azóta nagyon sok volt az életem. Egészen kicserélődött férjem. Ingerlékeny, durva lett. Mindig dédanyámat emlegette és átkozta.

Vártam, hogy majd csak visszatér megzavart lelki egyensulya, de hiába vártam. Tarthatatlanná vált helyzetem. Férjem lehetetlen viselkedése miatt kénytelen voltam elköltözni, ezért kérem a bíróságot, hogy ha 100 pengő tartásdíjat állapítson meg.

A cégvezető ezt a védekezést terjesztette elő:

— Beszereztem szüleimnek, nagyszüleimnek és dédszüleimnek anyakönyvi iratait. Valamennyien római katolikusok voltak. Azt hiszem, jogom volt ahhoz, hogy feleségemtől is követeljem ősai származásának tisztázását. Az a gyanum, hogy dédanyának születési adatait megtalálta Erdélyben, de nem mert nekem megmutatni, mert dédanyja zsidó volt. Ez a gyanu nem hagyott nyugton és nem tudtam többé úgy nézni feleségemre, mint esküvőnk óta, tíz éven át. Olykor-olykor elfogott az idegesség, de semmiesetre sem viselkedtem úgy, hogy feleségemnek ezért el kellett volna hagyni. Házasságunk az ő hibájából bomlott fel, ezért nem jár neki a tartásdíj. Kereseténem elutasítását kérem.

A bíróság szeptember 14-ére tűzte ki az új tárgyalást. Ekkor kihallgatja majd a házasság életének megvilágítására bejelentett nyolc tanút.

Fogápolás Kalodontal-Egészségápolás

Beteg fogak az egész szervezetre nézve veszedelmesek lehetnek. Ezért helyes fogápolás, egyben egészségápolás! Használjon ezért állandóan Kalodont fogkrémét! Alaposan tisztítja fogait és megóvja a veszedelmes fogkötőt. Kalodont az egyetlen fogkrém, mely a tudományosan elismert, fogkö ellen hatásos dr. Bräunlich-féle Sulforizin-Oleatot tartalmazza.

Most nagy tubusban is kapható

KALODONT fogkö ellen

A vezető bőrgyárak részvénytársaságot alapítanak a nyersbőr bevásárlására és szétosztására

30 millió lej részvénytőkével alakul meg az új szervezet

Bucuresti, július 13. Megirtuk, hogy a 16 kilogramosnál súlyosabb állatbőrök gyűjtésének és eladásának a hadsereg érdekében történt szabályozásával kapcsolatban a vezető belföldi bőripari vállalatok egyezményt kötöttek a polgári szükségletek céljaira fennmaradó nyersbőrmennyiség között beszerzésére és szétosztására is. Az egyezmény értelmében Bukarestben 30 millió lej alaptőkével részvénytársaságot alapítottak, amelyben az egyes gyárak termelési kapacitásuk szerinti arányban vállaltak érdekeltséget. A központi iroda főrészvényesei a kolozsvári Dermata-művek, a fővárosi Mociornita, Talpa, Tabacaria Nationala, Grigore Alexandrescu gyárak, továbbá a bacaui S. Fildermann-gyár, a megyesi Karres Sámuel bőrgyár és a Marosvásárhelyi Bőrgyár Rt. Az alakulással kapcsolatban az új részvénytársaság nevében a Dermata körlevélben szólította fel csatlakozásra a tartományok összes bőriparosait. A körlevél szerint a központi iroda veszi majd át az országban és a külföldről rendelkezésre bocsátott nyersbőrkészletet és elosztja a gyárosok, valamint a nagy és kis bőrfeldolgozóiparosok között. Az 1939-57 számú rendeletörvény alapján a központi irodának joga van összegyűjteni és elosztani a 16 kilónál súlyosabb nyersbőröket az összes megveszélkények vágóhidjairól és ebből a mennyiségből 60 százalékot a nemzetvédelmi minisztérium által megállapított kvóták alapján katonai célokra használnak fel, 40 százalékot pedig polgári rendeltetéssel a gyárosok és bőriparosok között osztanak szét. Ezenkívül mindazekben a körzetekben, ahol a Dermata a központi iroda nevében szerződést kötött a nyersbőrkereskedőkkel, a meglévő készletek arányában is ki tudja elégíteni a gyárosok és bőriparosok szükségleteit. A körlevél felhívja a gyárosokat, közöljék sürgősen a kolozsvári Dermata üzemmel, hogy részt kívánna-e venni ebben az alakulatban és igenlő válasz esetén át kívánják-e venni már most a vágóhidakon összegyűjtött és a szerződött kereskedők áruaktárában levő állományból az egyes feldolgozó vállalatokra eső részt. A csatlakozó gyáraknak a következő iratokat kell beküldeniük: 1. forgalmiadó bizonylat az 1938 január 1 és december 31 közötti időről (repülőbélyegilleték-bizonylat ugyan-

erről az időről). 2. Forgalmiadó bizonylat és repülőbélyegilleték-bizonylat az 1939 január 1 és március 31 közötti időről. 3. A helyi iparfelügyelőség, vagy iparkamara által kiállított bizonyítvány az 1938 január 1 és december 31 közötti időszakban feldolgozott bőrmennyiségről. 4. Az iparfelügyelőség, vagy iparkamara által kiállított bizonylat az üzem alkalmazottainak számáról. A Dermata-üzem körleveléhez mingyárt csatlakozó nyilatkozatot is mellékel, nemkülönben megbízási formulát, amelyben a bőriparos a Dermata-üzemmel felhatalmazza, hogy részére a nyersbőrkészlet kijáró kvótáját átvegye. A körlevél végül azt is közli, hogy a Dermata megállapodást létesített több erdélyi és bánáti megye területén valamennyi nyersbőrkereskedővel. A megállapodás értelmében a jövőben a bőriparosok a fenti megyék területén kizárólag a központi iroda útján szerzethetik be nyersbőr szükségletüket.

Vádat emelnek Hodzsa ellen

Pozsony, július 13. (Rador). A Havas iroda jelentése szerint a régi rezsim 300 vezető politikusa ellen vádemelési indítvány készül különféle vádpontok címén. Ezek sorában szerepelne főbbek között Hodzsa Milán volt csehszlovák miniszterelnök is.

— Száznegyvenhét kolozsvári cigányzenész veszítette el kenyérét a zeneadó miatt. Ismeretes, hogy a pénzügyminisztérium április elsejei hatállyal új zeneadó-rendszert vezetett be, amely a zenekart alkalmazó vendéglők és kávéházak üzletbéré után napi 300-500 lej fizetésére kötelezi a vendéglős és kávéiparosokat. Az érdekeltek úgy tértek ki az újabb megterhelés elől, hogy április 23-án szélnek eresztették a zenekarokat és ezzel Kolozsváron 147 cigányzenész család veszítette el kenyérét. Az egyesületbe tömörült zenészek május hónapban emlékiratot nyújtottak át Tataru Coriolan dr. királyi helytartónak, aki megígérte, hogy tőle telhetően támogatni fogja az emlékiratban foglalt kéréseket. Ettől függetlenül, a kolozsvári cigányzenészek szeptember 1-én pénzügyi vezérfelügyelőséghez is beadánnyal fordultak, melyben kérték, hogy legalább is egyelőre függesszék fel az új zeneadó alkalmazását.

SPORT

A Makkabi és Barkochba versenyzőinek sikere a nagyváradai kerület teniszbajnoki versenyén

A temesvári kerületi teniszverseny végeredményei

Cluj, július 13. (Az Uj Kelet tud.) Tegnapi fejezték be Nagyváradon a kerületi teniszbajnoki versenyt, amely ezúttal is értékes sikereket hozott a zsidó sport számára. A verseny összes számban igen komoly szerepet játszottak a kerülethez tartozó nagyváradai Makkabi és a szatmári Barkochba versenyzői.

A verseny legkiemelkedőbb száma a férfi egyes küzdelme volt, ahol két zsidó sportoló: Burger László dr (Barkochba, Szatmár) és Grünwald Imre (Makkabi, Nagyvárad) került a döntőbe. A magasszintű döntő érdekesebb küzdelem után a Grünwald javára dönt el, aki azonban csak öt szettes játékban szerezt meg az elsőséget. Ennek megértéséhez is tudni kell, hogy Burger László dr pár évvel ezelőtt még igen komoly tényezője volt az erdélyi teniszsportéletnek. Különböző okok miatt azonban felhagyott a játékkal és huzamosabb ideig szünetelt. Tavaly kezdte újra és bár régi tudási fokát ezúttal már megközelítette, ez azonban nem lehetett elég Grünwald Imrével szemben, aki szívós igyekezete és sportszerű életmódja révén nem véletlenül került a romániai zsidó teniszszögárdra élére. Nem kétséges azonban, hogy Burger László dr, ha tovább is játszott volna, igen komolyan veszélyeztetni azt az élipozíciót, amelyet ezidőig a zsidó teniszsportban Grünwald megérdemelten tart.

Szép játékot eredményezett a férfi páros küzdelme is, ahol a nagyváradai Makkabi Grünwald-Fried kettőse hódította el az elsőséget. Kiemelkedő száma volt a kerületi teniszversenynek a vegyes páros döntője is, amely versenyszámban az elsőséget a szatmári gróf Szapáryné-Burger László dr pár szerezte meg.

A verseny kivonatos eredményei a következők:

Férfi egyes I. oszt.: 1. Grünwald Imre Makkabi Nagyvárad, 2. Burger László dr Barkochba Szatmár. Döntő: 2:6, 5:7, 6:3, 6:1, 6:4.

Női egyes I. oszt.: 1. Poppemé Zsivots Lenke NAC, 2. Liszka Mancsi. Döntő: 7:5, 6:2.

Férfi páros I. oszt.: 1. Grünwald-Fried Makkabi Nagyvárad, 2. Steiner-Goldstein. Döntő: 6:2, 6:1, 6:1.

Női páros I. oszt.: 1. Gróf Szapáryné-P. Zsivots Lenke.

Vegyes páros I. oszt.: 1. Gróf Szapáryné-Burger László dr.

A verseny részletes eredményeit egyik közeli számunkban közöljük.

A temesvári kerület másodosztályú számainak versenyeredményei

Tegnapi számunkban közöltük a temesvári kerület teniszbajnoki verseny elsőosztályú eredményeinek részleteit. Ezúttal közöljük a további részletes eredményeket:

Férfi egyes II. oszt.: 1. Buding dr Electrica, 2. Tunei UDR, 3. Martin Vulturii és Fehér AKE. 48 induló. Döntő: 6:4, w. o.

Női egyes II. oszt.: 1. Görög CFR, 2. Hladék CFR, 3. Klimek ILSA és Földessy Taci AAC. 16 induló. Döntő: 6:1, 3:1, w. o.

Férfi páros II. oszt.: 1. Kardos-Szumerey AKE, 2. Klimek-Vojatschek ILSA, 3. Tunei UDR-Kuszalák Gloria és Weber I-Weber II Kadima. 24 induló. Döntő: w. o.

Vegyes páros II. oszt.: 1. Weichert-Margittai dr AAC, 2. Földessy Taci-Margittai II AAC, 3. Stieger AAC-Kuszalák Gloria és Popovicin-dr Porumb Autoclub. 8 pár. Döntő: 6:3, 6:2.

Ifjúsági férfi egyes: 1. Weber II Kadima,

2. Kardos AKE, 3. Szumerey és Löwinger AKE. 28 induló. Döntő: 5:4, w. o.

Ifjúsági női egyes: 1. Brück Zsuzsi Autoclub, 2. Hack LTC Delta, 3. Guttman Hellas és Somló Autoclub. 6 induló. Döntő: 3:6, 6:2, 7:5.

Ifjúsági páros: 1. Weber II-Török Kadima, 2. Kardos-Szumerey AKE. 12 pár. Döntő: 6:2, 9:7.

Ifjúsági vegyes páros: 1. Somló Autoclub-Kardos AKE, 2. Guttman-Lázár Hellas, 3. Derecsky-Löwinger AKE és Hoffmann-Windholz Hellas. 8 pár. Döntő: 6:1, 6:4.

Gyermekverseny: 1. Hutzl LTC Delta, 2. Craznic Titi Gloria, 3. Marer Kadima és Feigenbaum Autoclub. 8 induló. Döntő: 6:0, 6:2.

Kis hírek a sportvilágból

Július 9-én, vasárnap találkoztak először a temesvári Kadima és az aradi Hakoah turistái a Hegyalján. Temesvárról 43, Aradról 57 résztvevővel. Ragyogó időben, nagyszerű kedéllyel és vidám hangulatban teit el a nap, részint Hegyalján tett kirándulással, részint

pedig a lippafüredi strandon. Ezt a találkát rövidesen követni fogja egy harmas találkozó: Nagyvárad, Temesvár és Arad zsidó turistái fognak rövidesen találkozni egymással, hogy a mai fontos, sporttal kapcsolatos közös problémáikat megvitassák.

Az aradi Hakoah vezetősége célul tűzte ki, hogy az összes sportágakban szakosztályokat alakít. Már eddig is több szakosztálya működik eredményesen. A futballon kívül eredményesen működik a ping-pong, a torna, az uszó és a turisztikai szakosztály, ma pedig nagy érdeklődés mellett megkezdtek a boxolók tréningjüket. Miután úgy a box, mint a ping-pong szakosztályok eredményes munkát fejtenek ki, az egyesület vezetősége még egy helyiséget bérelt, felszerelte tussfülkével és minden kellekkel, ami egy modern boxszakosztály működéséhez szükséges. Tegnapi tartották az alakuló ülést, amelyen a boxolók nagy számban vettek részt és ez már előre is biztosítja az eredményes működést.

A Haggibbor asztalitenisz szakosztályának vezetésével — a lemondott Pál Sándor helyett — Irányi Tibort bízták meg.

NE FELEDJE

Larom a legjobb borotvapenge

Lux 6 lej, Extra 4 lej, Popular 2 lej. Mindenütt kapható.

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 2 lej, legkisebb apróhirdetés 20 lej. Alastkeresők, üdülőhelyek és fürdők hirdetései, továbbá elveszett, eltűnt tárgyak miatti hirdetések szavanként 1 lej. Apróhirdetéseket csakis előrefizetés mellett közölünk. Jelég levelekre, megkeresésekre csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk és csak portóztott leveleket továbbítunk.

Aurora az egyedüli szatmári ortodox rabbinátus felügyele mellett gyártott ételolaj, amely szagtalan és iztelen. Kérje minden jobb fűszerüzletben.

Drogériát keresek megvételre, esetleg bérebe. Részletes ajánlatot ármegjelöléssel „Drogéria” jelgélre a kiadó továbbít.

Elegáns balkonos butorozott szoba fürdőszobával kiadó. Izletes házikost kapható. C. Reg. Ferdinand 59. sz. I. 6.

Intelligens, szép urilány — מרת נה רשזירה 150.000 lej hozománnyal és 50.000 lej értékű kelengyével keresek egy szigorúan vallásos, biztos egzisztenciával bíró fiatal embert. Leveleket „Egzisztencia” jelgélre a kiadóba kérek.

Kerő gyógyfürdőbe autóbuzsikirándulás. Indulás vasárnap reggel 9 órakor a Katonaszögárdól. Oda-vissza és strand 80 lej. Jelentkezni lehet: péntek estig.

Dr Beeski Irén gyermeknyaraltatása. Alpesi levegőjű helyen, napfényes, szabadfürdő, kis és nagy gyermekeknek. Eredeti játékok, szórakozás, üdülés, vízözön, kóser koszt. Csakis egészséges gyermekeknek. Megnyit július 1-én. Cím: Dr Beeski gyermeknyaraló Lunca Bradului, jud. Mures, Vila Croitoru.

Molnárok használják ki a bucuresti hónapot és fedezék szükségletüket selyemszítókban, ismert márka „GOLDEN ANCHOR”, valamint malomgépekben és malomcikkekben a legolcsóbb árak mellett közvetlenül a Societatea Paucker-nál, Bucuresti, Str. Brancoveanu 9, a főposta mellett. Rendelések levélleg is.

Rádiótechnikai kurzus Máramaroszigeten. Érdeklődni Halpert Eziknál, Davila 4.

Izletes kóser koszt kapható úgy rendszer, mint diétásoknak a dr Lengyel szanatórium kóser konyhájában jutányos árban. Str. Gójeru 1. Manduláné.

Orakönyvelést, könyvek felfektetését, könyvelési restanciák feldolgozását vállalja **könyvszakértő, Cim** a kiadóban.

Bajamarcn, központban, évtizedes, jól vezetett detailüzlettel és elsőrendű engross vevőkörrel rendelkező pékműhely, komplett felszereléssel, motoros dagasztógéppel, jelenleg is üzemben, bérbeadó. Megkereséseket „Sütőde” jelgélre a kiadóhivataltba kérünk.

Angol és francia nyelvtanár, külföldön kápesített, nagy gyakorlattal, modern módszerrel, csak az illető nyelven órákat ad. Biztos eredmény. Érdeklődni: Josif Ronet, Str. I. G. Duca 1. I. em., ajtó 2.

RÁDIÓ MŰSOR

Péntek, július 14.

Bucuresti, 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemezek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19: Felolvasás. 19.17: Francia hanglemezek. 20: Felolvasás. 20.15: Hanglemezek. 21: Szimfonikus hangverseny. 22: Hírek. 22.15: Matei énekesnő hangversenye. Francia dalok. 22.55: Hírek. 23.10: Vendéglői zene. Majd: Hírek külföldre német és francia nyelven. Utána: Közlemények.

Jeruzsálem, Délután 1.30: Pontos idő, hírek. Egyiptomi zene. 5: Pontos idő, hírek. 8: Tónach olvasás. 8.30: Hangverseny. 9.30: Pontos idő, hírek. 9.45: Könyvü zene.

Budapest I, 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 13.10: Cigányzene. 13.40: Hírek. 14.30: Postászenekar. 15.30: Hírek. 17.15: Diákfőlo. 18.40: Cigányzene. 19.10: Sport. 19.45: Felolvasás. 20.15: Hírek. 20.25: Jakab Terka zenekara. 21.10: „Bálványos vár”. Székely történelmi szimfónia. 22.40: Hírek. 23: Operaházi zenekar. 24: Táncelemezek. 1.05: Hírek.

Szombat, július 15.

Bucuresti, 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi

tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemezek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 17: Az ország őrsége szervezet órája. 18.15: A munka és jókedv szervezet órája. 19.15: Felolvasás. Közben hanglemezek. 20.05: Dumitrescu zenekar. 21: Uzenetek. 21.15: Szalonhármás. 21.40: Cucu szaxofonművész. 22.15: Táncelemezek. 23: Hírek. 23.15: Hanglemezek. Majd: Hírek külföldre német és francia nyelven. Utána: Közlemények.

Jeruzsálem, D. u. 1.30: Pontos idő, hírek. 5.30: Előadás. 8: Hamavdil. 8.15: Pontos idő, hírek héberül. 8.30: M. Rabinovitz előadása. Av hónapjáról. 8.55: Hangverseny. 9.30: Pontos idő, időjárás, hírek angolul. 9.45: Tánzene.

Budapest I, 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 13.10: Balalajka. 13.40: Hírek. 14.30: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 17.15: Haman mesélünk. 17.45: Pontos időjelzés. 18.10: Előadás. 18.40: Katonazene. 19.25: Előadás. 19.50: Zongoraszámok. 20.15: Hírek. 20.25: Nóták. 21.25: Versek a Dunáról. 22.05: Táncelemezek. 22.40: Hírek. 23.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. 1.05: Hírek.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A kolozsvári mozgószínházak a nyári hónapokban az előadásokat hétköznapokon 5, 7, 9 órakor, szombaton és vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor kezdik.

A THALIA MOZGO MŰSORA:

Egész héten nagy kettős sláger műsor: I. Arzene Lupin kalandjai. A betörők királyának szenzációs premier filmje. II. Szivek csalóganja. Deanna Durban világhírű operettje. Műsor előtt a legújabb Fox és Metro híradók és színes trükkfilm. Előadások kezdete 5 órakor, szombaton és vasárnap 3 órakor.

A CAPITOL MOZGO MŰSORA:

Premierfilm! Carneval királynője. Főszereplő: Sonja Henie, aki ebben a filmjében ért el művészetének csúcspontját. A film előtt: Uj Paramount világhírű, szenzációs eseményekkel!

A SELECT MOZGO MŰSORA:

Becsületrend. Főszerepekben: Paul Muni, Miriam Hopkins. Az édes anyaföld és Pasteur filmek főszereplőjének alakítása. Műsoron kívül a legújabb Paramount híradó. Előadások kezdete hétköznapon 5.20, szombat és vasárnap 3.20.

A ROYAL MOZGO MŰSORA:

Mickey Rooney, 1939-es év legnagyobb felfedezettje, „A fiúk városa” felejthetetlen sztárjának legújabb alakítása: Lord Jeff. Partnere: Freddie Bartholomew. A lebilincselő cselekmény egy tengerészeti akadémián játszódik le. Zene, tánc, komikum.

AZ URANIA MOZGO MŰSORA:

I. A legújabb Román híradó. II. A fegyenc. Egy ártatlanul elítélt ember regénye. Eredeti felvételek az amerikai börtönökből. Fősz.: John Howard, Jean Parkér. III. Ördöngös igazság. Zenés vígjáték. Fősz.: Irene Dunne, Cary Grant. Előadások kezdete hétköznapon 5.20, szombat és vasárnap 3.20.

RIO MOZGO MŰSORA:

Ma 3, 6 és 9 órakor nagy kettős műsor: I. Ha király lennék. Monumentális film-óriás. Rolland Colman nagy alakítása. Partnere: Frances Dee. Nagyobb mint Robin Hood. II. A hetek szövetsége. Izgalmas defektívdráma. Fősz.: Edmond Love és Constance Gummings. III. A legújabb Metro híradó. Következő műsorunk: I. Dráma Sanghajban II. A csábító. A n. é. közönség részére román-magyar tartalmi leírást a kassza ad.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LEIKÉ:
HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN!

A Zsidó Nemzeti Szövetség cluji helyicsoportja 1939 július 19-én, szerda este 9 órakor

Herzl és Biálik

emlékünnepelet

rendez az Albina palota nagytermében,

amelyre ezuton is meghivja a kolozsvári zsidó társadalmat.

Az ujsággal együtt repült be az ablakom légvédelmi parancsnok szeptember héber nyelvű táján tán repültám Józán tanácsok sorát zecske, amely egyre kell megjenni, a v de az okos ember ságre. És a füzet hogyan kell felkészü

A Makkabi sporte kirándult — csekély Ausztráliába és ism rugómérközéseken. viaszhangja. Nagyot felolvasás, szónokl rökbe férközik be, a olvasás, a szónoklat sem tud eljutni. Ez mai labdarugók kirá tik, akik egyébké mehez időkben a já erejük teljében levő az országot.

A telavivi Chveve móotthont épített fel szervezeté. Hatvan óráit benne benne ó középúrópai menek munkára és varrás folyam két esztendő épíletet és tulságos Szép, nagyon szép a nista nőeknek ez az pénzből kevésbé három ilyen otthon helyett vagy 200. Tizen miliónban szerés háztartásbeli cseledekét felnevelni, ben nagyobb zökken helyüket megállani. honban élnek, neve majd két év mul nyujthat számukra.

Szentségesen sapka azakkal arcu költő lesztinai sajtó. Józ Reinesz rabbinak, a nek, jesiváján nőtt Mesorér báál teitl mepló cikkek és azt „Hinni heani mim borulva, a megsemmi denség színe előtt Tenach-magyarázó k sokat eszmenyképer fordította héberre a sági írójának, Herm

Két generáció elő orosz zsidóságnak e kikeresztelkedett zs tanár lett a minszá intézetben. Ellentét del, a híres és mériel Chwolsohnna, rumi tanár lett és cölja ellenére íráshá szöglista fajtestvére gyűlöletet szított e nak, leánya fliana odavergődő nagy o aktuális. Saul Cs a Háárecben és elm kal és a zsidóságg érzésével, a modern nyelvű antológiává azt, amit nagyapja áldott! — így, ezé Chodaszzeviről sz öbvoszki.

Jeruzsálemben v fekszik Zichron Mő Achva a neve. C eredeti zsidó lakja rész, amely nem olyan harciasak, h a közelükbe merné

Jeruzsálem zsidó jának zsinagógáj helye volt. Uszis adott itt át egy B óráát Plaschkesz majdani előjárója. ben elmondta, hog szentendő életéne

UJ KELET Legújabb hírek

Ujból Colin kapott kormányalakításra megbízást Hollandiában

Hága, július 13. Koolen visszaadta a királynőtől kapott kormányalakítási megbízást és az uralkodónó Colint, a lemondott miniszterelnököt bízta meg kormányalakítással.

Franco és Ciano tárgyalásai

San Sebastian, július 13. (Rador). Franco és Ciano eszmecserejéről pénteken adnak ki hivatalos közleményt. A Havas mégis tudni véli, hogy a tárgyalások nem vezettek semmilyen pozitív elhatározásra.

San Sebastian, július 13. Ciano olasz külügyminiszter szerda este másfélórás tanácskozást folytatott Franco tábornokkal. A tanácskozáson jelen volt Jordana külügyminiszter, Serrano belügyminiszter és több magasrangú katonai méltóság. Franco ezután másfél óráig négy szemközt tárgyalat Cianoval. A tanácskozást ma, pénteken is folytatják.

Beavatottak tudni vélik, hogy Ciano átadta Francoak Mussolini meghívását. Franco eszerint szeptemberben fog Olaszországba látogatni.

Ujból elfogtak egy arab terrorista vezért

Jeruzsálem, július 13. Daburie falu közelében a rendőrség elfogta 17 társával egyetemben Mansur Jusefot, a veszedelmes terrorista vezért.

Jeruzsálem, július 13. Három angol század és gégyecsapat a napokban elhagyják Palesztinát, hogy visszatérjenek egyiptomi állomáshelyükre.

A legfőbb törvényszék a Párisba menekített spanyol arany visszaszolgáltatása mellett döntött

Bilbao, július 13. A párizsi legfőbb törvényszék ítéletet hozott annak a 13 milliárd francia frank értékű aranyának a sorsa felett, amelyet a köztársasági spanyol kormány menekített ki Franciaországba. Az ítélet értelmében a szobanforgó aranyat a párizsi hatóságok ki kell hogy szolgáltatassák a spanyol kormánynak.

Elutazott Varsóból Ahmed Zogu és családja

Varsó, július 13. Ahmed Zogu volt albán király és családja csütörtök reggel Varsóból Rigába utazott.

Négy új tengeralattjárót épített Svédország

Stockholm, július 13. A svéd tengerészeti minisztere jóváhagyta négy új tengeralattjáró építését.

— Herzl—Bialik emlékest Gyulafehérváron. Szombaton este nagyszámú közönség jelenlétében tartotta meg az gyulafehérvári helyi csoport Herzl—Bialik emlékülennepélyét. Az estélyt a Hasomér Hacair ifjusága a Thezakna hangjalval nyitotta meg, majd Sugár Olga Giszkalay három alkalmi költeményét adta elő a költő elgondolásának mélyen átértett interpretálásában. Utána dr Bleicher Alfréd emlékezett meg a zsidó nép két nagy halottjáról, kiemelve Herzl államférfiúi és prófétai elhivatottságát és az ebből fakadó tragikumot, mely Herzl korai halálát idézte elő. Majd felvázolta Bialik emberi és költői arcélét és jelentőségét a zsidóság népi reneszánszában. Végül Hirsch József, a Hasomér Hacair slachja Bialik áldását adta elő. A jól sikerült emlékest a Királyhimmusszal ért véget.

Újabb borzalmas tömegszerencsétlenség Spanyolországban

Kigyulladt egy utasszállító repülőgép, amely egy vegyészeti gyárra zuhanva, robbanást okozott

MADRID, július 13. A légi kikötőben a Sevilla—Madrid közötti légijárat egyik utasszállító repülőgépe közvetlenül az elindulás után kigyulladt. A gép rázuhant egy vegyészeti gyár tetejére, ahol robbanást okozott. Az utasszállító gép valamennyi utasa elpusztult. Számuk ezideig ismeretlen. A gyárban a repülőgépek a tetőzethez való hozzájutódése folytán a robbanás után tűz keletkezett. Az oltást a nagy hőség és a vízhiány erősen megnehezíti.

Az angol légierő többszörösen meg fogja ismételni franciaországi repülését

Kemal Atatürk lánya bombavető repülőrajt vezet Angliába

Párizs, július 13. Az Excelsior értesülése szerint az angol légi haderő többszörösen — hetenként — fogja megismételni gyakorló repüléseit francia terület fölött. Az angol repülőraj lengyelországi látogatása még bizonytalan, mert ehhez Dánia hozzájárulása is szükséges, amely tudvalevően semlegesnek nyilatkozta magát és kérdés, hogy megadja-e hozzájárulását az angol gépek átrepüléséhez, amit Németországban provokációnak minősítenének.

London, július 13. A Daily Telegraph értesülése szerint októberben hat török bombavető repülőgép érkezik Angliába, amelyeknek mindegyikét nők fogják vezetni. A repülőraj vezetője Kemál Atatürk leánya lesz, aki legendás pilóta-hírnévre tett szert Törökországban. A repülőraj Bucuresti—Szófia és Belgrád érintésével tenné meg az utat Londonba.

Forster Hitlerhez utazik

Tárgyalások folynak Berlin és Varsó között Danzig ügyében?

Danzig, július 13. Forster danzigi nemzeti szocialista kerületi főnök, aki most Fürthben tartózkodik, onnan Berchtesgadenbe utazik Hitlerhez. Hír szerint Hitler hozzájárulását fogja kérni ahhoz, hogy a szenátus utasítsa ki Danzigból az összes idegeneket és militarizálja a szabadvárost. Ez volna az első lépés Danzignak a birodalomhoz való visszacsatolása irányában.

Varsó, július 13. Varsói körökben megelégedés állapítják meg a lengyel-német viszonyban beállott enyhülést. Rámutatnak arra, hogy a lengyel újságírók Berlinben sokkal barátságosabb fogadtatásban részesülnek, mint bármikor, március óta. A lengyelek nem zárkoznak el a német kormányval való megegyezés gondolatától és hír szerint hajlandók volnának belemenni abba, hogy a népszövetségi főbiztosat küszöböljék ki Danzigból, természetesen csak abban az esetben, ha ennek ellenében Lengyelország megfelelő garanciákat kap Németországtól danzigi érdekeinek és jogainak biztosítására. Egyes verziók szerint a lengyel és a német kormány megbízottjai között máris folynak tárgyalások és diplomáciai körök bizakodóan ítélik meg a tárgyalások kilátásait.

Kialakulóban van az angol-francia-orosz hármasszövetség

Katonai szerződésről tárgyalnak Moszkvában. Holnap indul Moszkvába a német kereskedelmi küldöttség

London, július 13. (Rador.) A Times megállapítja, hogy új utasítások mentek a brit kormány moszkvai képviselőihez. A hármasszövetség váza lassan kialakul. A legközelebbi francia-angol közbenjárás döntő lehet egyik vagy másik irányban.

Párizs, július 13. A Paris Midi szerint a napokban Moszkvába kell, hogy érkezzen a francia hadsereg vezérkarának egyik kiküldöttje, hogy felvegye a kapcsolatot az angol és francia hadseregek nevében Vorosilov marsallal. A lap hozzátesszi, hogy egyes körökben orosz-francia-angol katonai szerződés megkötését várják. Ezen szerződés megkötése még a politikai egyezmény létrejövetelétől előtte történne meg. A

Le Matin szerint a francia vezérkar képviselőjének Moszkvába küldéséről tárgyalni tulkorai.

Párizs, július 13. (Rador.) A „Le Figaro” berlini jelentése szerint július 15-én német nagyiparosokból álló küldöttség megy Moszkvába, hogy tárgyalásokat kezdjen a szovjet-kormányval. Arról van szó — írja a lap — hogy 75 millió márka értékben két évre szóló kereskedelmi hitteleket ajánlanának fel Oroszországnak.

Molotov rövidesen szabadságra megy

Párizs, július 13. A francia főváros lapjai szerint Molotov 10—12 nap mulva sza-

badságra megy. A moszkvai tárgyalásokra tehát rövidesen be kell fejezni — írják a lapok — nehogy megtörténhessen az eset, hogy a tárgyalásokat öszkor újra folytatni kelljen. Ebben az esetben az egész tárgyalási komplexumot újból kellene vizsgálni, ami lényeges elhuzódást jelentené a történeti jelentőségű tárgyalásoknak. A lapok remélik, hogy éppen a külügyi népbiztos elutazására való tekintettel a tárgyalásokat rövidesen be fogják fejezni.

Elítelték Boila Romulust a Skoda-ügyben

Bucuresti, július 13. Négy éves halasztás után ma hozta meg ítéletét az ifjúi törvényszék a Skoda-ügy név alatt ismert perben. A törvényszék néhány nappal ezelőtt vette újra tárgyalás alá az ügyet, Grigorescu elnökletével, David és Stanilescu szavazó bírákkal. A törvényszék ma hozta meg ítéletét. Boila Romulust a régi büntető törvénykönyv 147. paragrafusa értelmében egy év javító börtönrre ítélte. Felmentette Iuliu Albinit, Constantin Georgescut és Anton Popescut. Boila Romulust ugyanekkor 100 ezer lejles kártérítésre ítélte a törvényszék az állammal szemben, valamint a perköltések megfizetésére.

— A kolozsvári hadkiegészítő parancsnokság felhívása a tanulmányi szabadságot igénylő katonaköteles ifjak ügyében. A kolozsvári hadkiegészítő parancsnokság 3906—1939 szám alatt hirdetményt bocsátott ki, amelyben a 6. területi parancsnokság 6962 számú rendelete értelmében az érdekeltek tudomására hozza a következőket: 1. Az 1939. évi korosztályhoz tartozó ifjak, de az idősebb korosztályhoz tartozók is, akik 1938—1939. évre tanulmányi szabadságot kérnek, kötelesek személyesen benyújtani, vagy ajánlott levélben beküldeni az illetékes hadkiegészítő parancsnoksághoz, legkésőbb folyó évi július 30-ig a következő okmányokat: a) A beiratkozási, látogatási és működési bizonyítványt az 1938—39. iskolai évről. b) A) és B) melléli nyilatkozatot (declaratie), a pénzügyigazgatóság láttamozásával ellátva. c) Az 1938—39. évre szóló hadmentességi adó fizetéséről szóló nyugtát. 2. Azok az ifjak, akik a felsorolt kötelezettségüknek nem tesznek eleget, elvesztik a tanulmányi szabadságra vonatkozó jogukat, folyó évi november elsején tényleges katonai szolgálatra kötelesek bevonulni és ezenkívül a hadmentességi adót is megfizetni. 3. Azok az ifjak, akik az 1938—40. évre is tanulmányi szabadságot óhajtanak kapni, személyesen kötelesek benyújtani, vagy ajánlott levélben beküldeni az illetékes hadkiegészítő parancsnoksághoz az 1939—40. évre szóló tanulmányi szabadság iránti kérésüket, amelyhez mellékelni kell az 1939—40. évre szóló hadmentességi adó fizetéséről szóló nyugtát. Ez a katonai illeték a fennálló törvény rendelkezései értelmében előre fizetendő. 4. Azok az ifjak, akik nem nyújtják be a kellő időben a vonatkozó kérésüket, elvesztik a tanulmányi szabadságra vonatkozó jogéneket és folyó évi november elsején a tényleges katonai szolgálatra kötelesek bevonulni.

LEGUJABB SPORT

A Barkohba és a Cement játszanak vasárnap az Északi Liga bajnokságáért

Cément (Turda)—CFR (Cluj) 3:1 (2:1, 1:1, 1:1)

Cluj, július 13. (Az Uj Kelet tud.) Az Északi Liga selejtező küzdelme során csütörtökön délután 1200 néző előtt játszották le Kolozsváron a CFR—Cément (Turda) labdarugó mérkőzést. A játékot 120 perces küzdelemben a tordai Cément csapata nyerte 3:1 (2:1, 1:1, 1:1) arányban. Így a vasárnapi ligadöntő mérkőzésen a szatmári Barkohba ellenfele a mai mérkőzésen győztes tordai Cément csapata lesz. Mint ismeretes, a Liga-döntő mindkét résztvevője bejut a B) ligába.

BUN DE IMPRIMAT

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefon: 18-60.

NYARALJON
CARMEN SYLVAN
VILA PARCULUI-BAN
Központi fekvés, 100 méterre a gyógytől és 250 méterre a tengeről.
Elegáns uri szobák vízvezetékekkel, terrasszal.
Erdélyi konyha. Elsőrendű ellátás. Olcsó pensió árak.
Napi teljes pensio június hóban 200 lej, szeptemberben 180 lej, július és augusztus hónapokban az Uj Kelet szelvényével jelentkezéskor 280 lej, szelvény nélkül 300 lej.
Az Uj Kelet szelvényével jelentkezéskor a meleg fürdőnő és orvsnál is kedvezményben részesülnek. — Állandó szórakozás, sétahajózáskor, kirándulások Mamaia, Balciaba, Mangaliára, Constantára, esetleg Istanbulba, vagy Várnára.

Taxa postal
plátitá in nu
No. 30523/19
16. Telefon: 1
Havonta 110,
évre 600, egé
földre: Havon
félévre 12, eg
Hirdetések díj
„UJ KELET”
banatj zsidósá
ja. Cikkünk u
forrás megjelö

Kinek ke
A Presse Nou
zigi kérdéssel
kat írja:
„A német bir
kérdés a legak
viseini Danzigé
titokban ezt a
titokban a köve
szükség van a
sunk szerint a
tartamra megne
Lengyelországg
hadi készlettel
Nekünk nem Da
fáj a fejünk,
amik a fegyvé
nyomnak. Kisére
gárok megszav
ni, hogy tiz né
tétlenül tiltako
land ellen. Tiz
mondani, hogy
lehet a német b
nem lehet ok a
megint fübe har

Uj uton a
zsidóság
A magyarorszá
minden ok nélkü
leszáradt ágának
vann semmi kape
gával. Magyarors
európai ország,
világ-szervezetek
nem dolgoztak.
hivatalos magya
ez, amely egy a
után is elzárkoz
déstől, amely ma
megakadályozni
nagy katasztrófa

A második
feleázta a hivat
alkik uj utra lép
illő kapcsolatot
Ennek az új t
lapi nyilatkozat
haztérve Stern
ség éneke adott
— Utunknak
vegyük a szemé
nagy nyugateur
amelyek irántu
tettel érdekelt
hogy Párizsban
világszervezetek
tel, előzékenys
tak bennünket.
tesen azt erede
megfelelő sikerr
— Sikerült te
rezni a magyar
tesen azzal a fe
dők önmaguk é
szenvető testvé
föld csak anny
a magyar segít
gyar zsidóság é
cébra. Ez a seg
gövé van téve
rulásától is.
— Azok köze
melyek rendelke
hálával említen
Ica és az Ort n
lával emlékeze
tatásról, amely
báró Rothschild
Marice Tropp
Oungre, London
Rothschild, Nev
benünket része
— Mind Ezek
zeljövöben a P
alakuló bizottsá
nyitni a magye

